

شعري ٽولگه

زه به نه لږونی کپریم!

بخت زاده دانش

چاپ هڅه او زیار

گلستان تمیم

ڊاڪٽر

پڄاڻي ولس ته!

زه به نه لېونی کړم!

دعاء

رحمت دې شم ورېرم دې باران دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه

بس دومره درنه غواړم چې انسان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه

زه نه ومه دنیا کښې لویه خدایه تا پیدا کړم

بچی دې د حوا کړم

د واره خداگانو نه دې وړاندې په ژړا کړم

تا پوهه په دنیا کړم

د جهل په تیاریو کې خراغان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه چې پیدا دې مسلمان کړم

ښائسته دې په ایمان کړم

وینا د پیغمبر دې زه په سمه لار روان کړم

قاري دې د قران کړم

لوگی د محمد اخر زمان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه

زه به نه لېونی کېرم!

قربان دې شمه خدایه چې دې ژبه راله راکړه

او څنگه دې گویا کړه

مریم دې معجزه کړه خوږه مور دې د عیسی کړه

پوښتنه به موسی کړه

چې راز د زمانې یم نو بیان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه

په مینه دې مټین کړمه او یار دې راله راکړو

دلدار دې راله راکړو

چې مور دې راله راکړه خدایه پلار دې راله راکړو

اختیار دې راله راکړو

د مور او پلار د مټو پوره توان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه بارانونه راوړېږي

رنگونه را وړېږي

د ذهن نه مې ژبې ته لفظونه را وړېږي

شعرونه را وړېږي

دانش یمه د خپل قام ترجمان دې شمه خدایه

قربان دې شمه خدایه

غزل

په ما مئینه بڼاپیږی له خیره
اوس به ډیره ژر شي لیونی له خیره
زه به شعرونه وایم ته واه واه کوه
نور به په منځ کښې مو څه نه یې له خیره
نه جی روپی خو پکښې مه راچوه
کچکول ساتمه د روپی له خیره
په هاغه تور سړي کښې فرق راغی
اوس به لاسونه مو ښکلی له خیره
اوس د خبرو نه شعرونه جوړوم
قربان قربان د ملنګی له خیره
ما اوریډلي دي سړی رضا شو
خبره جوړه شوه فلانکی له خیره

بیا مازیګر شولو رنگین دانشه!
جانان راوخوت په بلی له خیره

غزل

په کتابونو کېنې خو نور نور څه دي
په تفسیرونو کېنې خو نور نور څه دي
په آیتونو باندې اوس پوهه شوم
په آیتونو کېنې خو نور نور څه دي
تا خو ویل لېمانان دې په کېنې
په دې قبرونو کېنې خو نور نور څه دي
په بنائستونو کېنې اورونه نه نشته
په بنائستونو کېنې خو نور نور څه دي
دا جوړې جوړ دي د بلال له رنگه
په دې خالونو کېنې خو نور نور څه دي
د دې سوالونو ځوابونه نه وي
په دې سوالونو کېنې خو نور نور څه دي

دانشه تشې زلفې نه یادوي
ستا په شعرونو کېنې خو نور نور څه دي

غزل

ملنگه په کچکول کښې دې روپی دي او که بل څه
په غاړه دې جامې د ملنگۍ دي او که بل څه

ته راوړه په دې لاسو دې څه سپینې سپینې ښکاري
ته راوړه په دې لاسو دې پولۍ دي او که بل څه

صاحبه ته لږ غوږ شه څه ډېر ښکلې شان اواز راغی
ته پام وکړه کړنکېږي چې پیالۍ دي او که بل څه

دې بعضو بعضو خلکو په تندو داغونه جوړ کړل
چې دا یې نښانې د بندګۍ دي او که بل څه

دانشه لږ او بر درنه ځارېږي قربانېږي
چې دا دې کرامات د شاعرۍ دی او که بل څه

غزل

اوسپري یو پاگل غوندې سړی زما په ذات کېږي
فرياد کوي غمونه لکه نۍ زما په ذات کېږي

کتل يې چې هېندارې ته خپل مخ يې کړو نوکارې
دا چاراپارولی لیونی زما په ذات کېږي

خدايزده چې د ژوند په کوم مقام باندې به درومي
دا روح لکه اوسپري یو کوچی زما په ذات کېږي

ای وینې مې کړي، غوڅ مې کړي، حلال مې کړي اولار شي
یو څوک دی چې را کاري څه رمبی زما په ذات کېږي

دانشه مونږ د ښار له روایاتو خبر نه یوو
اوسپري یو ساده شان غرخنی زما په ذات کېږي

غزل

لکه د لمر لکه سپوږمۍ لکه د گل ښکلۍ يې
ته پېښور ته کندهار ته مې کابل ښکلۍ يې

مونږ لیوني نه وو چې ځان مو په لمبو سوځوه
مونږ لیوني نه وو چې اور ته مو دانگل، ښکلۍ يې

هغه د برکلي په دنگ چنار چې ستا نامه وه
پرون هغې پسې چا شاته دا لیکل ښکلۍ يې

ما ورته ویل زما لپاره خو یو څه ووايه
ویل یې څار دې شم او پټ پټ یې خندل ښکلۍ يې

په تا چې کومه تبصره وه نو **دانشه** دا وه
چا ویل چې تیک مې د اوربل یې ته چارگل ښکلۍ يې

غزل

چې په جرگونه راځي نه دې راځي
يار به تر څو نه راځي نه دې راځي

په نيمو شپو نه راځي نه دې راځي
چې په گولو نه راځي نه دې راځي

اوبښکې يو څو نه راځي نه دې راځي
چې تر ليمو نه راځي نه دې راځي

ما آدم خان ورته رباب سر کړي
اوس چې درڅو نه راځي نه دې راځي

نن يو استاد په يو ټولگي کښې ويل
ما له پښتو نه راځي نه دې راځي

دانشه لار د مينې سرې لمبې دي
چې په لمبو نه راځي نه دې راځي

غزل

قاضي ته ووايه ته دا پېژنې؟

د محبت د غل سزا پېژنې؟

هغې به ماته ويل ما پېژنې؟

ستا یمه ستا یمه زه ستا پېژنې؟

زما تصویر یې چاته ښودو ويل یې؟

ای جینی وگوره ته دا پېژنې؟

د محبت جذبو ته کفر وایي

هغه د برکلي ملا پېژنې؟

چې تاته نه وي او په تا پورې وي

دانشه! ته هغه خدا پېژنې؟

غزل

وخته فیصله کوي که نه کوي
بیا به پرې جرگه کوي که نه کوي

ما خو یا قربان ته ځان جوړ کړی و
ته راته تپه کوي که نه کوي

اوس نو میکدي ته ځي که نه ورځي
اوس نو ته نشه کوي که نه کوي

شیخه ته د ساز په اړه څه وایي
شیخه زمزمه کوي که نه کوي

ای دانشه بس دی کنه ستړی شوې
اوس لږه دمه کوي که نه کوي

زه به نه لېونی کېرم!

غزل

دا چې ستا د سترگ—و نم دی

دا زما په زړه کښې غ—م دی

ته زما د ژوند ک—ی یې

ستا په ژوند کښې خه شی ک—م دی

دا پیزوان د شونډو ل—رې کره

څوک به وچيچي ل—رم دی

بیا دې دواړه شونډې سرې ک—ړه

بیا د سرو گل—و موسم دی

ستا په خوله کښې بل خه نشته

خو بس لارمه او خ—م دی

چېرته بوت دی او م—ندر دی

چېرته خدای دی او ح—رم دی

بس دا دوه مـــــــــــــې دښمنان دي
يو مې ځان دی بل غنم دی

په صنم کښې مـــــــــــــینه نه شته
خو په مینه کښې صـــــــــــــنم دی

دا په تا باندې چې گـــــــــــــران یم
دا په ما د خدای کـــــــــــــرم دی
ستا علاج په دوايانو
او زمـــــــــــــا هغه په دم دی
ستا په لارو کښې شـــــــــــــفا ده
دا دارو دي دا مرهـــــــــــــم دی
په ټول کلي کښې نارې شوې
د دې بوټ د لاندې بـــــــــــــم دی

چې انسان دی نو دانـــــــــــــشه!!
په ما گران دی محتـــــــــــــرم دی

زه به نه لېونی کېږم!

غزل

د پورې چم د مشر ملا زوی کلمه نه وایي
بس خدای خبر چې ولې خو یو دی کلمه نه وایي

یو ځل په وړوکۍ والي له جوماته چا شرلی و
د کونډې زوی زلمی شو خو زلمی کلمه نه وایي

دا ډېره موده کېږي یو سړي کلمه ویلې ده
دا ډېره موده کېږي یو سړی کلمه نه وایي

نو دلته خو بېخي خلک په شرک کېنې اخته شوي دي
نو دلته خو بېخي خلک د خدای کلمه نه وایي

دانشه لېونی د کلمې د حده وتی دی
دانشه روغ یې وایي لېونی کلمه نه وایي

غزل

ښه شوه چې تا ترې توبه وويستله ډېره ښه ده
مينه زما په زړه کښې پرېږده دلته گېره ښه ده

چا ويل هاغه ونه ښه ده چا ويل دغه ونه
ما ويل چې زه پرې دومره نه پوهېږم خو بېره ښه ده

بنگ په لښتو باندي کړي او جينۍ داسې وايي
دا مزدوري مې د پردي بيگار نه ډېره ښه ده

دلته په نيمه شپه د مينې ملنگان را درومي
د دې حجرې دروازه دغسې برسېره ښه ده

دانشه ماته د جانان د کوڅې خاوره غوره
دغه خزه يې د عطرو د نمېره ښه ده

غزل

د گلو جنازې وې د ازغو په اوږو بار وې
 ډولۍ د ارمـــــــــــــــــانونو د پردو په اوږو بار وې
 ويرېرم د هندوې سره خالونه به پرې وران كړې
 تېرې تېرې نېزې وې د ســـــــــــــــــرو په اوږو بار وې
 ښايسته ښايسته بانه دې په چشمانو باندې بوج و
 خولې دې د واورينو انگو په اوږو بار وې
 اى ښه شوه چې تق وچاودې زړگيه چې دمه شوې
 تر خوبه د تاوجنو سرو لمبو په اوږو بار وې
 د ډېرو كتابونو ترجمې مې لوستې نه وې
 خه ډېرې ترجمې د ترجمو په اوږو بار وې
 اخر عمر دې ځانله په يوازې ځاى كښې تېر كړو
 بابا ښه شوه چې مړ شوې د بچو په اوږو بار وې
دانشه چې دې ټول عمر په دواړو اوږو ناست و
 ته گوره نن هغو ته د هغو په اوږو بار وې

غزل

جانانه په لېمو کښې مینه ستا مې گرځوله
 د ژوند د احساساتو کربلا مې گرځوله
 بس دغه مې کولی شو بس دا مې احتجاج وو
 ژړل مې او نقشه د پښتونخواه مې گرځوله
 دا وخت څه داسې بوج وو چې بې وخته یې بابا کړم
 زلمی ومه یارانو خو امسا مې گرځوله
 په دې د خلکو بدې شوم په دې د خلکو خوښ وم
 سپورمې مې وه په لاسو کښې رڼا مې گرځوله
 د ژوند په مېخانه کښې لکه جام ومه یارانو
 بې وسه وم بې زوره وم گناه مې گرځوله
 باید دغه پوښتنه خو یو ځل چې له ما وشي
 دنیا کښې گرځیدمه که دنیا مې گرځوله
دانشه چې زلمی شومه رباب مې لاس کښې واخیست
 دانشه چې کوچنی ومه مونیای مې گرځوله

غزل

سلگی سلگی روانه ده لمبه اخلي او ژاري
په تلو کښې په شاه گوري اجازه اخلي او ژاري

رانجه يې په ژړا ژړا روان په اننگو شو
توکمار نه د واده خان له جوړه اخلي او ژاري

د لاسونه نکرېزي د چرو په خو کو بیایي
د شونډو په سرونو مې نامه اخلي او ژاري

دا خوک دی چې يې کټ ته دومره ډېرې اوږې راغلي؟
دا خوک دی چې هر خوک يې جنازه اخلي او ژاري

دا خوک دی او دا کوم پلو روان دی او دا ولي؟
دانشه د هر چا نه بخښانه اخلي او ژاري

غزل

زما په فکر کېنې جانان او دوران دواړه اوسي
گوره په یو کاله کېنې اور او باران دواړه اوسي

پلار یې بابا ته بیگار وایي، زوی یې ماته وایي
په دغه کور کېنې د دې کلي خانان دواړه اوسي

د دغه ځمکې لاندې کلي کېنې بلا انصاف دی
دلته په یو جامه کېنې خان او دهقان دواړه اوسي

د چا په پوزه میڅکی هم لکه غوښت دانه وي
د چا په پوزه کېنې نټکی او پیزوان دواړه اوسي

زه فرشته نه یمه **دانشه** خو خاړوی هم نه یم
زما په زړه کېنې خواهشات او ایمان دواړه اوسي

غزل

تودو مې ژبه سره پولی کړه لگ ساړه پکار دي
ساقی ته وگوره پراته به وي زاړه پکار دي

ستا د گلاب گلاب خوانی خه صدقه په کار ده
ستا د شراب شراب خوانی نه خارېده پکار دي

زیر مازیگر او د جانان لپې د زهرو ډکې
هر خه چې کېږي په دې لپو پرېواته پکار دي

ستا د بڼو ښکار خه لږ غوندې نیمگړی پروت دی
ستا د بڼو سنگار له لږ غوندې رانجه پکار دي

ته گوري نه له تندي مرمه او ته هم تېری یې
شیخه ته بند که دا کتاب مړه نن خښل پکار دي

زاهد په توره شپه کښې راغی راته دا یې وویل
دانشه یاره خپه نه شې لږ تراخه پکار دي

غزل

ستا د واړه اسويلو تاوان په ما شو
زه يې منمه د مړو تاوان په ما شو

بس ته دواړه لېچې ډکې کړه راوځه
ای که مات شو د بنگړو تاوان په ما شو
ستا د ماتو والو بیا زه ذمه وار یم
ستا د ماتو مېخکو تاوان په ما شو
تاسو راشی نو الله روزي رسان دی
په کمرات کېږي د اوبو تاوان په ما شو
ته يې راوړه چې يې دې قام ته په سر کړو
زه يې اخلم د پگړو تاوان په ما شو
زر د واړه پښتنو نه تا را ټول کړل
سر د واړه پښتنو تاوان په ما شو

ای دانشه حادثې د ژوند ښکلا ده
د دې واړه حادثو تاوان په ما شو

غزل

چې تا ويل جانانه درنه ځم نو ما به څه ويل
نو خود به بې اختياره ژړيدم نو ما به څه ويل

ملا چې انتخاب وو د ادم نو ما به څه ويل
او را مې غی په لاسو کښې غنم نو ما به څه ويل

دنیا ته د سودا سره راتلم نو ما به څه ويل
او تاله د دنیا سره درتلم نو ما به څه ويل

دانه چې د خبرې د کولو سپری نه وم!
جانانه جوړه چې تاته ودرېدم نو ما به څه ويل

دانشه خاموشي زما د وس خبره نه وه
ټوټې ټوټې له ځانه بيليدم نو ما به څه ويل

غزل

د سترگو گلابونه دې تازه ساته ملنگې
همداسې دې د مخ دا آئینه ساته ملنگې

خواره واره کاره واره بانه ساته ملنگې
هیڅ وېره له چا مه کړه زړه ډاډه ساته ملنگې

ای! خدای دې لیونی کړه دا په کومه ډېره لارې
راځه خواته مې کپنه دا روضه ساته ملنگې

لمبه به شي د زخم د گلونو خانگه خانگه
غرور دې د بنایست په اندازه ساته ملنگې

د ذهن په کنډول کښې بخت زاده ساته ملنگې
دانش درته بلېږي ډېوه مړه ساته ملنگې

غزل

خبرو کښې شروع شي قصيده رانه اوږده شي
جانانه ستا په حسن تبصره رانه اوږده شي

مقطع رانه لنډېږي او مطلع رانه اوږده شي
يارانو په نظمونو کښې کيسه رانه اوږده شي

لهجه مې ديروجی ده په ما گرانه ده يارانو
په شعر کښې مې سخته شي او سخته رانه اوږده شي

دفن په نیمگړتیا باندې مې پوهه یم جانانه
خو خیال چې زورور شي نو چپه رانه اوږده شي

خبره مې چې لنډه وي جو دوه ټکي په کار کړم
خبره چې اوږده وي جو اوږده رانه اوږده شي

زه به نه لېونی کېږم!

دا خلق وزگار نه وي او زما کارونه هم وي
خبره مې خوږه وي جو خوږه رانه اوږده شي

ادب ته د مذهب چشمو کښې گورمه نقاد یم
شاعر رانه کافر شي او فتوه رانه اوږده شي

جانانه چې را نشې روژه ماتي ته والله چې
بیا هیڅ مې زړه ته نه کېږي روژه رانه اوږده شي

دا حُکمه خان ساتم د یا قربان نه زه دانشه!
قربان رانه اوږدېږي او تپه رانه اوږده شي

غزل

خلک روان دي دا ورکوټی سړی پورته نه ځي
چې دا به تلی نشي یارانو که دی پورته نه ځي؟

په ده به هسې د ثواب پر ځای وبال سپوا کړې
په دې ملا گورې ایمان دی پوټی پورته نه ځي

هلته د روغو واکداري ده لیونی تنگوي
خلکو نیولی له گریوان لیونی پورته نه ځي

بلا مودې وشوې په زړه مې تور داغونه جوړ دي
بلا مودې وشوې زما اسویلی پورته نه ځي

اور چې بلېري لوگی خېژي دا منم **دانشه!**
خو په زړگي مې اور بلېري لوگی پورته نه ځي

غزل

زه چي کوچنی ومه ناپوهه وم ملا ته ناست وم

زه چي زلمی ومه او پوهه وم نو تاته ناست وم

د بڼو لاندې دې د ژوند په رنگ کښې رنگ وم اشنا

د زلفو لاندې دې د ښکلي مخ رڼا ته ناست وم

جامې مې نه وې او د شگړو په ډيري کښې خوښ وم

سترگې مې دواړه پټې کړې وې هوا ته ناست وم

ما ويل چي نېغ به مې فرياد د الله در ته يوسي

د کوه طور سر ته ختلی وم موسی ته ناست وم

وني مې هم پيدا کړې گور، سيوری مې هم پيدا کړو

زه لیونی نه وم **دانشه** چي بيدیا ته ناست وم

غزل

د ژوند د ټولو لویه فلسفه مې شعر ته راوړه
د گل کیسه مې پرېښوه ستا نامه مې شعر ته راوړه

چې نېغ پکښې کاره دي او کاره پکښې نېغ ښکاري
يو داسې جادوگره آئینه مې شعر ته راوړه

تا ويل چې ټپې وایه زه په شعر کله پوهېږم
ما دومره وکړه گرانه چې ټپه مې شعر ته راوړه

خوږې خوږې خبرې د خپل زړه مې پکښې وکړې
فنکار شومه جانانه ستا لهجه مې شعر ته راوړه

د زړه وینې مې ورکړې کلی کور مې پسې پرېښود
دانشه د ارمان د ژوند نقشه مې شعر ته راوړه

غزل

بلا مودې وشوې چې شنه دي غنم نه وچېري
دا ډېرې ورځې مې په سترگو کښې نم نه وچېري

هغې لمدۀ لوپټۀ بيا د خوړ په کاني پرېښوه
هغې ويل بس دی ناوخته شو ځم نه وچېري

هسې عبث مې زیارتونو باندې مه گرزوئ
چا مې ایښودي په زخمونو مرهم نه وچېري

ملا په دې خبره زه له دین نه وویستمه
ما ورته ويل چې پرهرونه په دم نه وچېري

هغه چې هو به هو دا ستا په شان دی هیڅ نه وایي
هغه گل لوند په خپلو اوبڼکو ساتم نه وچېري

دانشه خویندې دعاگانې ترانې د رحمت
وروڼه باران د موسمونو په چم نه وچېري

غزل

په خیال کېښې دې د ښکلي جنت حوره ده او حوره ده
بس لاس له ژونده ووينځه دا توره ده او حوره ده

دنيا کېښې ترې پرهېز یم، مسلمان یم خو جنت کېښې مې
شراب دي او غلمان دي او کجـوره ده او حـوره ده

چا وپوښتل چې څنگه ده په دوه ټکو کېښې ووايه!
ما ژر ژر ورته وويل چې مغروره ده او حوره ده

تا خانه قبول کړې وه دې خوارې قبول کړې وې
اوس ټول عمر غلامه ده، مجبوره ده او حوره ده

ما نه غوښتل چې ياده شي زه نه غواړم چې ياده شي
بدبخته ده، کم بخته ده، مزدوره ده او حوره ده

دانشه خدای دې خبر کړي د ايمان رڼا مې تته شوه
جامونه دي، ماښام دی، ورېځ گوره ده او حوره ده

غزل

د مینې تراخه ډیر وي خو خواږه سړي له ښه وي
چې دا نه وي یارانو نو بیا څه سړي له ښه وي؟

دا بعضې بعضې ښکلي خو ړانده خلک بیا کړي
دا ځینې ځینې ښکلي خو ړانده سړي له ښه وي

زمونږه په وطن کېنې خو په کانو کېنې شفا ده
زمونږه په وطن کېنې خو رانجه سړي له ښه وي

منمه وطن خوړ دی پرینښودل یې پکار نه وي
خو ځینې ځینې وخت کېنې ترې واته سړي له ښه وي

زه به نه لېونی کېږم!

غزل

روان یم راپسې څه اوازونه دي خو وي دې
دروغ دي، بې بنیاده الزامونه دي خو وي دې

ښه ټيک شوه څه صحيح شوه په دېوال يې درته وایم
چا ويل چې په دېوال پورې غوږونه دي خو وي دې

راځه خواته مې کېنه چې دا زړه درته نن تش کړم
منمه چې د دواړو څه کارونه دي خو وي دې

مورجاني ستا نه څار شم، ستا منمه لمونځ له ځمه
ماښام دی، په پيالو کېنې شرابونه دي خو وي دې

غزل

که تور پیکي د سړي خوښ شي نو دا بده ده څه؟
یا که سور بنگري د سړي خوښ شي نو دا بده ده څه؟

قسم په خدای د سړي خوښه په خپل وس کښي نه وي
قسم په خدای د سړي خوښ شي نو دا بده ده څه؟

نه نو په دې به راله دومره لوی عذاب راکوي
جي! که څه شی د سړي خوښ شي نو دا بده ده څه؟

ملا له زړه نه تپوس وکړه! دې تصویر ته گوره
که چیرته دی د سړي خوښ شي نو دا بده ده څه؟

مړه دا زړه دې لږ پراخه کړه کینه ښه نه وي
که هر سړی د سړي خوښ شي نو دا بده ده څه؟

دغه ښکلا، دغه نشه، دا موسیقي **دانشه!**
که لږ پوتی د سړي خوښ شي نو دا بده ده څه؟

غزل

خیالونو ته یې مه گورئ! لفظونو کېنې گناه ده
د بعضې شاعرانو په شعرونو کېنې گناه ده
د ژوند د جدوجهد کتابونه خله گورئ!
د ژوند د جدوجهد کتابونو کېنې گناه ده
ای خپر که د انسان وینه بهېږي پروا نشته
ای لاس چېرته ور نه وړئ په سازونو کېنې گناه ده
نو ویلی شو چې خدایه تعویذونه د کار نه دي؟
نو ویلی شو چې خدایه تعویذونو کېنې گناه ده
جانانه منجور راپسې شوي دي ما وژني
ما دومره قدرې ویل چې زیارتونو کېنې گناه ده
دانشه داسې ښکاري جوړ جنگونو کېنې ثواب دی
دانشه جوړ د امن کوششونو کېنې گناه ده

غزل

د ژوندانه تپې اکثر کوي دا ښه نه کوي
زما پر زړه باندې اثر کوي دا ښه نه کوي

دا چې له ساز ځینې منکر دي دا پرې نه دي پوهه
دا چې غندنه د هنر کوي دا ښه نه کوي

خدای د اویاوو مېندو مینې هومره مینه کوي
خلک د خدای په نامه شر کوي دا ښه نه کوي

دا چې جومات وړانوي دا خو نو بیخي کفر دی
خو دا توهین چې د مندر کوي دا ښه نه کوي

دا زړه مې ښه دی خو دا یو عادت یې ډېر ښه نه دی
چې دا په هر ښکلي باور کوي دا ښه نه کوي

ځي دې د ژوند له بنائستونو دې خبر وي **دانش**
خو چې په ورکه لار سفر کوي دا ښه نه کوي

ښه ورته پته ده قبلېري ټک په ټک قبلېري
راته ښېري هر مازیگر کوي دا ښه نه کوي

زه میړنی نه یمه نور مې جنگ ته مه هڅوه
دا شاباسی دې را له ښکر کوي دا ښه نه کوي

دا زما خلک دي مین یمه پرې ویاړمه پرې
دا چې په ما پسې لښکر کوي دا ښه نه کوي

څوک چې عالم پورې ملنډې کوي دا ښه نه ده
څوک چې عالم ته سپک نظر کوي دا ښه نه کوي

له تندي مړ شومه **دانشه** گوټ ترې نه راکوي
ځانته گوټونه د کوثر کوي دا ښه نه کوي

غزل

د ستړي ژوند دې بېوسۍ راله څه خوند رانکړو
يارانو بس دی زندگۍ راله څه خوند رانکړو

زما د شعر په مطلب باندي ونه رسېدو
ويل يې ستا دې شاعرۍ راله څه خوند رانکړو

په ماد وسپنې نينې چيچي او داسې وايي
بيا به دا وايي چې ډوډۍ راله څه خوند رانکړو

بله ما مودې وشوې ياران د کلي نه وينمه
دومره اوږدې مسافري راله څه خوند رانکړو

چې دا د خيتې غم خراب کړم که مې زړه بوډا شو
سپوږمۍ ته ناست وم خو سپوږمۍ راله څه خوند رانکړو

شپونکي بدل و جو شپيلۍ ته مې غوږ کېښودو
شپونکي بدل و جو شپيلۍ راله څه خوند رانکړو

دانشه نن مې ځانته فکر و نن ډېر ستړی وم
دانشه نن دې موسيقي راله څه خوند رانکړو

غزل

خلکو ادا کړه، خلکو وکړه د سپرلي جنازه
نن چا مېدان ته وه راوړې د لالي جنازه
وخت مو د ټولو قربانو راله بدل را کوي
اوس به مو وژني اوس راوړي د یو سړي جنازه
خدايزده چې ولې يې دانه سپاري او څه پرې کوي؟
مودې شوې تېرې یو سړی دی گرځوي جنازه
هغې نارې کړې زما ورور و ما خو ونه لیدو
ابی ته اخوا شه دا خلک خو اوس وړي جنازه
پښتون زلمی و په وجود پورې يې غوښه نه وه
خلکو را وویسته له کوره نه خالي جنازه
دا يې ارمان و چې بنگرې ورله له ښاره راوړم
دانشه لاس کېښې گرځومه اوس د بنگرې جنازه

غزل

دلريې کړه جو مړيې کړه
د بريې کړه جو مړيې کړه
دا یو نیم پکښې پوهه دی
کافريې کړه جو مړيې کړه
ای! شر لـه دې ساتلـی دی
په شريې کړه! جو مړيې کړه
کتاب سـره یې وړانه ده
نهر يې کړه! جو مړيې کړه
نویو یو خو یې مه وژنه
لښکريې که جوړ مړيې کړه
دانش! دې حق ته حق وایي
منکريې که جو مړيې کړه

غزل

دا چې خلک ورپسې دي کلېواله!

دا ددې دور فتنې دي کلېواله!

دا چې لارو کښې پرته دي کلېواله!

د یو لاس دی د بل پښې دي کلېواله!

مړه پوهه یم یاري راسره نکړې

دا بهانې خو دې بهانې دي کلېواله!

خوښه ستاده چې په دې څښې که په دې څښې

دا پیالې دي دا کاسې دي کلېواله!

دا پینځې دې د پرکـو له پاسه ټیک دي

دا جامې خو دې اوږدې دي کلېواله!

ما خو ویل چې ته به کور ځانله ودان کړې

دا خو جوړې څه مورچې دي کلېواله!

حق حېران یمه په غاړه دې ټوپک دی
او په لاس کېنې دې تسبې دي کلېواله!
هر یو کور پکېنې د قبر په مثال دی
اوس خو کلي هدیرې دي کلېواله!
خدای خبر چې دا به خو رنګه سمیري
د ژوند لارې مو کورې دي کلېواله!
خه خبرې چې کومو نو ویرېرم
په اوږو مې فرستې دي کلېواله!
د بله والې خبرې را په سر دي
ډېر یې سترې کړم، درنې دي کلېواله!
مونږه ټول خیزونه خپلو کېنې ویشلي
دا زما دي دا د دې دي کلېواله!
دا چې مونږ یې په کنډرو کېنې اوسېږو
دغه پورې یې بنگلې دي کلېواله!
پښتانه به ټول را یو ځای شي **دانشه!**
زمونږ دغه اندازې دي کلیواله

غزل

ډېره درنه وه بېگا شپه نه وته
زماله زړه نه چې وته نه وته

تا ويل توبه زماله مينې وکړه
کوشش مې وکړو خو توبه نه وته

چې ستا له خولې نه يا قربان نه وتو!
زماله خولې نه به تپه نه وته

د يو مزدور په خوله کبې لارې نه وې
په يو مزدور باندې روژه نه وته

د قام په سترگو کبې لښه پرته وه
د قام له سترگو نه لښه نه وته

يو ځل دې لپه کبې اوبه راکړ وې
بيا رانه ټول عمر نشه نه وته

غزل

د ولسونو نه ځان لرې ساتي
د ايپنونو نه ځان لرې ساتي
شاعر به څنگ د ژوند تصوير جوړوي
چې له دردونو نه ځان لرې ساتي
په خيراتونو کېنې دې خپته وکړه
د خيراتونو نه ځان لرې ساتي
اذان چې وايي نو غوږونه بند کړي
د اذانونو نه ځان لرې ساتي
د بارانونو دعاگانې غواړي
د رحمتونو نه ځان لرې ساتي
د آيتونو ترجمې ته ناست يې
د آيتونو نه ځان لرې ساتي
د شرابونو تذکرې دې خوښي
د شرابونو نه ځان لرې ساتي

نه نو شاعره درد به څنگ تصویر کړې
چې د دردونو نه ځان لرې ساتي
په تعویذونو دې روزگار روان دی
د تعویذونو نه ځان لرې ساتي

د قیامتونو نه دې ویره کېږي
د قیامتونو نه ځان لرې ساتي

شیخه! دا ته څه عجیبه سړی یې؟
چې له سازونو نه ځان لرې ساتي

په جنتونو پسې منډې وهلې
د جنتونو نه ځان لرې ساتي
په قاموسونو کېنې معنی لټوې
د کتابونو نه ځان لرې ساتي

لامبو دې نه ده زده هوبښیار دانشه!
د دریابونو نه ځان لرې ساتي

غزل

مړه ويې کړه گذار دی نو یا دلته او یا هلته
اوس چې امر د سرکار دی نو یا دلته او یا هلته
دا خل مه څه ښه ایسار شه دا خل زړه زما ښه نه دی
زویه څه دی خو روزگار دی نو یا دلته او یا هلته
ښه جي څه وکړو؟ دا پرېږدو هلته بل په انتظار دی
مړه څه دی خو جویار دی نو یا دلته او یا هلته
ښه څه ټيک شوه څه صحيح شوه دا به نه څښو دا حرام دي
شیخه منمه خو خمار دی نو یا دلته او یا هلته
ده ته دلته دار تیار کړئ گنې هلته دار تیار دی
هر پښتون اتل له دار دی نو یا دلته او یا هلته
دومره صبر خو به خدایه نو بېخي له ما ونه شي
زه بیمار یم دا انار دی نو یا دلته او یا هلته

زه به نه لېونی کېږم!

هم يې دلته راله راكړه! هم يې هلته درنه غواړم
ته مالک يې ستا اختيار دی نو يا دلته او يا هلته

مړه مونږ پر ژوند مټين يو، مونږ دې ټول عمر ژوندي يو
مړه مونږ له ژوند پکار دی نو يا دلته او يا هلته

څه دې راكړه څه مې دركړه څه دې كېږي څه مې كېږي
هن در واخله دغه شمار دی نو يا دلته او يا هلته

څه مو دلته درته وكړو څه به هلته درته وكړو
ای دانشه انتظار دی نو يا دلته او يا هلته

غزل

لایق د دې کرسی جانانه نه و، تاویل دی
دا کس د مشرۍ جانانه نه و، تاویل دی

ته گوره ادم خان پرې هډو سترگې پورته نه کړې
دا غږ د درخانۍ جانانه نه و، تاویل دی

جانانه تا پرې هسې ملا تړله را گذار شوې
دا آس دې د سیالۍ جانانه نه و، تاویل دی

ته اورې باجوړ کښې شپږعالم کنځلې کېږي
تقصیر د مېمونۍ جانانه نه و، تاویل دی

بې وخته دې پیالۍ په لاس کښې را کړه رانه لارې
دا وخت مې د پیالۍ جانانه نه و، تاویل دی

دانشه! سمدستي یې دیدنونه پر مونږ بند کړل
دا ښکلی د خانۍ جانانه نه و، تاویل دی

غزل

ای ټول خلک را ټول دي یو سړی لیونی کئ
دا خلک ورته ټول څه لیونی لیونی کئ

ته ټول عمر د وخت په لېونو پورې خندېږي
باداره ته یې گوره تا به خدای لیونی کئ

دا خلک د ژوندو نه زیات په مړو خفه کېږي
دا خلک مړي ونازئ ژوندی لیونی کئ

ښایست د انگو دې پسرلي ته ماتې ورکړه
ښایست د انگو دې پسرلی لیونی کئ

دانشه هغه پورې چم ته نوی ملا راغی
دانشه دغه پاتی چم به دی لیونی کئ

غزل

دا ښکلی چې محفل کښې دومره غلی پاتې شوی
کاروان د محبت ترېنه جوړ تللی پاتې شوی

دا اوس چې په سوړو جامو کښې گرځي او خبر غواړي
دا یو ملنگ د دې کلي ښاغلی پاتې شوی

د ژوند له سختو څار شمه رشتې یې راته وښوې
تل ما سره د ورور په نوم ملگری پاتې شوی

بله هاوو خو جانانه تا چې ویستې وو خبر یې
هم هاغه یو تصویر زما سپېڅلی پاتې شوی

دانش خو خبر لوست دی بس خبرې کړي لگیا وي
حېران یمه چې تاته څنگه غلی پاتې شوی

غزل

نرخونه یې جدا وو شیان دواړه خرڅېده
دنیا وه ځناور او انسان دواړه خرڅېده

یو چاته ضرورت و د اوبو له تنډې مړ شو
یو چاته ضرورت و چشمان دواړه خرڅېده

مندرو، اهرمن پکې د وخت قیمت ته پروت و
جومات و پکښې دین او ایمان دواړه خرڅېده

زمونږه بېوسي وه گنې دومره گرانه نه وه
دانشه محبت او جانان دواړه خرڅېده

غزل

له مودو نه په عذاب یم، ته وایې واه واه
زه وایم غرق یمه خراب یم، ته وایې واه واه
زه وایم کور د پښتون ږنگ شو، ته وایې ډېر ښه
زه وایم سوی یم کباب یم، ته وایې واه واه
زه وایم ورک شومه ورکېږم، ته وایې حد دی
زه وایم وتی له نصاب یم، ته وایې واه واه
زه وایم زه لېونی کېږم، ته وایې آه ها
زه وایم دگ ته د قصاب یم، ته وایې واه واه
زه وایم لارمه ورکېږم ته وایې خیر دی
زه وایم ډوب یمه غرقاب یم ته وایې واه واه
زه وایم ستا یم ستا **دانش** یم ته وایې کوم یو
زه وایم زه ستا انتخاب یم ته وایې واه واه

غزل

زما نه مخکېني ته وې خو چې ستا نه مخکېني څه وو؟
نو جوړه چې دنيا نه وه دنيا نه مخکېني څه وو؟
يو څو سوالونه داسې چې سوالونه ترې جوړېږي
دا تاته چې رښتيا دي دې رښتيا نه مخکېني څه وو؟
دا ډېر خلک غلط وو که دا لږ خلک غلط دي؟
دا اوس چې رڼا راغله دې رڼا نه مخکېني څه وو؟
تا ولې بې قيمته کړه د سر سيوري يې ورک شو
آدمه په ژوندون کېني له حوا نه مخکېني څه وو؟
وجود خو نو صحيح شو تا له خاورې نه راجوړ کړ
دا ساه چې ترې راجوړه ده دې ساه نه مخکېني څه وو؟
تا هسې زه بدنم کړمه، په پوخ ايمان کافر شوم
ما دومره قدرې ويل د ابتداء نه مخکېني څه وو؟
د دې دور ماشوم يم، بـو بلا نه نه ويرېږم
بې بې په دې مې پوه کړه له بلا نه مخکېني څه وو؟
دا اوس چې پسې ټول خلک ولاړ دي او خاموش دي
دانشه په مذهب کېني له ملا نه مخکېني څه وو؟

غزل

الله! نو ما به معاف کړې چې توبې له چرته درشم؟
والله زړه خو مې کېږي چې کعبې له چرته درشم
د واړه گناهونو کفارې له چرته درشم
بس دومره رحم وکړه چې سجدې له چرته درشم
یارانو دغه زور پوزی له کت نه لرې نه کړئ!
امکان لري چې نن سبا دمې له چرته درشم
جانانه ستا د سرو لپو اوبه زما یادېږي
يو څو لپې به راکړې چې چينې له چرته درشم
ای دا ځل تفسیرونه بلها ډېر ځان سره راوړه!
ای دا ځلې کېدای شي ترجمې له چرته درشم
ته هم لکه طوفان یوې لحظې له چرته راشي
زه هم لکه باران یوې شپې له چرته درشم
بغیر له تانه څه و ژوندون څنگ تېر شو دانشه؟
دا حال به درته وایم خو چې شپې له چرته درشم

غزل

زما شعر زما پېغام دی او ښه عام دی
او جي مينه ده الهام دی او ښه عام دی

دغه سر دی، دا تنه ده، دا پښتون دی
او جي بلکل قتل عام دی او ښه عام دی

مړه کفر دی، الحاد دی او فتوه ده
دلته مرگ په دې الزام دی او ښه عام دی

خوا ته راشي راته وايي، ته خبر يې؟!
اوس دې هسې نوم بدنام دی او ښه عام دی

د زمزمو گوټ حلال دی خو نایاب دی
د شرابو گوټ حرام دی او ښه عام دی

ما پر هر لوري ویشلې دی، **دانشه!**
بېرته ماته احترام دی او ښه عام دی

غزل

په غمو کېنې یو غمی و ایسته ورک شو
په دې ښار کېنې یو سړی و ایسته ورک شو

او جی! هاغلته د خاورو لاندې پروت دی
ځینو سترگو کېنې اغزی و ایسته ورک شو

پردي ښار کېنې د خپل ځان په تماشه و
کلېوال و غرخنۍ و ایسته ورک شو

خه بې توله بې ترتیبه به لگیا و
یو شاعر و دیروجی و ایسته ورک شو

دا به نه وایې چې خه شی و او خه شو
خو بس زړه نه وو خه شی وه ایسته ورک شو

تابه ویل **دانشه** زه یمه زما دی
هغه خپل نه و پردی و ایسته ورک شو

غزل

منـمه مجبوري ده چيرته يار خو به ساتو
خو دومره هم غورخېرو نه معيار خو به ساتو

وزگار کېناستی نشو ځان له څه نه څه کار گورو
که هېڅ نه وي د بل په کار کېنې کار خو به ساتو

اوس ژوند له چې نغمه ده د ساه گانو په مثال
واعظه نو بيا څه وکړو ستار خو به ساتو

چا ويل په دې لار تللې ده ويل يې چې راځم
راځي که نه راځي اوس دغه لار خو به ساتو

دانش — زهر زهر بعضې خلکو له دارو
لستونې چې ساتو نو پکېنې مار خو به ساتو

غزل

څه ساده باده شډله کلېواله وه خانجي
خو بس دا وه چې لیدو ته مې لېواله وه خانجي

ای قسم دی چې گيله مې له غوړونو ځنې نه وه
ای قسم دی چې گيله مې له دېواله وه خانجي

دا چې اوس ترېنه په شپه کښې د سلگو آواز راڅیږي
چا وژلې په دې غر کښې بنگړیواله وه خانجي

مونږه ټولو تاله راوړه تا یوازې کور ته یوړه
دغه لویه برخه ستا وه دغه تاله وه خانجي

غزل

یارانو دا ژوندون مې ډېر بیکاره دی قسم دی
بې کیفه دی، بې مینې دی، بې یاره دی قسم دی
خه شی مې په سینه کښې ناقلاره دی قسم دی
اوزپه دی د چا غم پکښې بسیاره دی قسم دی
که چا درنه زما د کاروبار پوښتنه وکړه
بس لنډه ورته وایه بې روزگاره دی قسم دی
دا واخله دا مې زړه دی دا د ځان سره سمبال کړه
راوړی مې جانانه ستا لپاره دی قسم دی
انکیر، منکیر ته وایه لویه خدایه چې لږ تم شي
راوړی مې ځواب پروردگاره دی قسم دی
یارانو دغه ښکلی مو په سپینه خوله تېر باسي
یارانو دغه ښکله بې اعتباره دی قسم دی
دانشه مبارک شه انقلاب ته لار جوړېږي
لیدلی مې د ژوند په هره لاره دی قسم دی

غزل

ژوند له د رنگونو د امکان خبره ونه شوه
ونه شوه زمونږ سره د خان خبره ونه شوه

دا خلې دې ځان د انتظار لمبو ته نه سپارم
دا حل مې د ځان سره د ځان خبره ونه شوه

ټولې زړې نښې يې واپس کړې دا يې وويل
مه راوړه له ښاره اوس پېزوان خبره ونه شوه

شل لکه يې واخيستې، د ورونو کار يې وشو خو
کونډه وه، د کونډې د تاوان خبره ونه شوه

نن مې ورته بيا **دانشه** ونه ويل چپ پاتې شوم
ویره وه د اوبښکو د باران خبره ونه شوه

غزل

ستانه به تر تا پورې جانانه خومره لاره وي؟
مانه به تر ما پورې جانانه خومره لاره وي؟

تا کښې چې ساه راشي نو په ما کښې به ساه پاتې شي
ساه نه به تر ساه پورې جانانه خومره لاره وي؟

سترگو دې د زړه کیسه د اوبښکو په لار وکړله
نم نه به رسوا پورې جانانه خومره لاره وي؟

او دې ویل خو نا دې خولې نه وتې ننوتې شوه
اونا، نه به تر نا پورې جانانه خومره لاره وي

غور ته مې نږدې شوه ویل زما **دانشه** ووايه
مانه به تر تا پورې جانانه خومره لاره وي

غزل

د سرونو خیر ته ناست یو
د وختونو خیر ته ناست یو

د ملکونو نه خیر راغی
د ملکونو خیر ته ناست یو

له عمرونو نه خیر غواړو
له عمرونو خیر ته ناست یو

له کلونو پس مو وویل
له کلونو خیر ته ناست یو

دومره ډېره تنگدستي ده
د سوالونو خیر ته ناست یو

زه به نه لېونی کپړم!

د قـبرونو نه خیر غواړو
د قـبرونو خیر ته ناست یو

بس په دوه روپیـ تعـویذ دی
د دمونو خیر ته ناست یو

د چنار د سـیوري لاندې
د شالـونو خیر ته ناست یو

ای دانشـه هنـرمند یو
د لفظـونو خیر ته ناست یو

غزل

ته چې گل شوې نو د بل شوې
 ځوانيمرگه د اور بل شوې
 ته چې دوه ورځو له لارې
 نو بس لارې د کابل شوې
 لا خو نیمه لار پرته ده
 ته په نیمه لار کښې شل شوې
 څار پښتونه درنه څار شم
 څه د وخت میچن کښې دل شوې
 بس په یو جنگ کښې شریک شوې
 دا دې خیال شو چې اتل شوې
 گرانه! ته خو داسې نه وې
 گرانه ته څنگه بدل شوې
 ای دانشه ته مې ژوند وې
 ای دانشه ته اجل شوې

غزل

داسې مې شعر داسې تپه کښې تصویر
لکه چې وي په آئینه کښې تصویر

طالبه ستا په سپاره کښې تصویر
زما د خیال په بُتخانه کښې تصویر

ځان راته داسې ستا په زړه کښې ښکاري
لکه چې ښکاري په کعبه کښې تصویر

پس له سُبْحانک مې هیڅ ونه ویل
راته را یاد شو په سجده کښې تصویر

دانشه ما به تصویر کړی وې خوا!
سah رانه غواړي بیا په شپه کښې تصویر

غزل

جانانه بې سجدو دې سومنات نیمگړی پروت دی
ممبر باندې څوک نشته جو جومات نیمگړی پروت دی

ای اوس هم بې له تانه زما ژوند نیمگړی ښکاري
ای اوس هم بې له تانه زما ذات نیمگړی پروت دی

یو څوک په خپله جاله کښې د رب نه وارث غواړي
یو څوک په خپله جاله کښې میرات نیمگړی پروت دی

ای خدایه! ستا په ذات باندې مې حَمْد ته زړه کېږي
ای خدایه! را مدد شه مَناجات نیمگړی پروت دی

غزل

په ما که وو خو په تانه وو گوري
الزام، په ټوله دنيا نه وو گوري

هاغه سړی چې مایې ذکر کاوه
هغه عالم و ملانه و گوري

جرم مې کړی دی منمه یې خو!
دامې په خپله رضانه و گوري

غم د جانان و چې په غم یې کړمه
غم د بیگاه او سبانه و گوري

دانشه خال یې په جبین ښکارېدو
سحر خو و خو بېگانه و گوري

غزل

ما چې غلی تصویر جوړ کړو
وخت ترې ښکلی تصویر جوړ کړو

دې فنکار سړي خو گوره
سah نیولی تصویر جوړ کړو

تا ویل جوړه پښتونخواه کړه
ما سپزلی تصویر جوړ کړو

وخته خومره په هنر دې
نالیدلی تصویر جوړ کړو

دا د ژوند مې بیوسی وي
تا ترې ولې تصویر جوړ کړو

تا ویل دروند یمه دانش یم
ما سپیڅلی تصویر جوړ کړو

غزل

ته د ارمان په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
زه د زندان په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
د باچا خان په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
د هر افغان په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
ای د ایمان په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
ای په ایمان په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
خړ کړو دوران په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
وران کړو باران په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
لاندې یې څه کېږي او څه روان دي غلی ښه یم
پاس د قرآن په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
بله بادرنگه دی د بریتونه یې وینې خاڅي
زمونږ د خان په دیواله باندې جوړ شوی تصویر
دانشه! ژوند دومره بادرنگه دی په دې دور کېنې
لکه شي وران په دیواله باندې جوړ شوی تصویر

غزل

دا وخت روان دی او زه ولاړ یم
ژوندون مې گران دی او زه ولاړ یم

نری باران دی او زه ولاړ یم
زړگی مې وران دی او زه ولاړ یم

قاتلان راغلل تورې یې راوړې
خوشې میدان دی او زه ولاړ یم
په شا مې راوړو نیکي مې وکړه
په ما تاوان دی او زه ولاړ یم
چاپیره گورم اوتر اوتر یم
سیلی طوفان دی او زه ولاړ یم

سرود غږېږي، جونه گډېږي
رنگین دالان دی او زه ولاړ یم

زه به نه لېونی کېرم!

تلاوت کېږي سترگې مې نم دي
د اور بیا د دی او زه ولاړ یم

بناپیری راغلي او زه یې ښکل کړم
خلک حیران دي او زه ولاړ یم

فیصله وشوه جرم ثابت شو
گواه جانان دی او زه ولاړ یم

په تا سپرلی دی او ته روان یې
په ما خزان دی او زه ولاړ یم

بخته کوټه یې له تانه څار شم
دانش روان دی او زه ولاړ یم

غزل

نن مې لیده له خدای نه ډېر خپه و
یو خوړانده له خدای نه ډېر خپه و

دا چې ولاړ و د ږندو په سترگو
هاغه بانه له خدای نه ډېر خپه وو

چې یې سایه د پلار لیدلې نه وه
هاغه واړه له خدای نه ډېر خپه و

چې پښتنو نه به خدای ډېر خپه و
که پښتانه له خدای نه ډېر خپه وو

دانشه څه له خدای نه ډېر خوشحال وو
دانشه څه له خدای نه ډېر خپه وو

غزل

سترگې دې وغوړوه بیا جنگ دی
دغه زما دی او که ستا جنگ دی

زه ناروا ته روا نه وایمه
په دې زما او د لالا جنگ دی

دواړه د یو بل نه خوندونه اخلي
د لـوږتې او د هوا جنگ دی

شابه د خدای نه سوال د خیر وغواړه
منبر ته وخیږه ملا جنگ دی

دانشه جنگ دی د مذهب په نامه
خو حقیقت کېنې په دنیا جنگ دی

غزل

وړو له ښايي چې وړې وړې خبرې کوي
زړو له ښايي چې پخې پخې خبرې کوي

په خوړو شونډو خو ترخې خبرې خوند نه کوي
خوړو له ښايي چې خوړې خوړې خبرې کوي

دا سړی څوک دی چې درانه درانه لفظونه وايي
دا سړی څوک دی چې درنې درنې خبرې کوي

هاغه چې بیرته تله زما په اړه دا یې ویل
هاغه سړی خو څه سړې سړې خبرې کوي

هغه د ژوند په لار **دانشه** لوی سفر کړی دی
هغه به خامخا اوږدې اوږدې خبرې کوي

غزل

په سترگو کښې اوسېږي درياب خبرې نه کوي
وبه کړي خو اوبښکې په حساب خبرې نه کوي

ماته خو په نيمو نيمو شپو کښې ډېر خه ووايي
چا ويل ملگرو چې رباب خبرې نه کوي

خدای خبر چې چا ورته په شونډو کاني ايښي دي
ډېره موده وشوه چې گلاب خبرې نه کوي

ورشه ساقی جانه! ملا جان ته داسې ووايه!
ماته دې ځوانۍ کښې د عذاب خبرې نه کوي

هاغه ورځې لارې چې طوطي وو چغېدلو به
ډېر دې کړو دانش پسې خراب خبرې نه کوي

غزل

سیلی راځي طوفان راځي او وږي به مې
ای! اوس به تیز باران راځي او وږي به مې

ویل به یې وږه یمه خویاد ساته
یو ځلې به پیریان راځي او وږي به مې

زما به لا پوښتنې ته یاران راځي
زما به لا یاران راځي او وږي به مې

ای اوس د محبت معراج ته رسمه
ای اوس به مې جانان راځي او وږي به مې

زه د پښتنو **دانش** یم گران یمه
یو ځل به لوی کاروان راځي او وږي به مې

غزل

په څه شي بله کړم ډېوه مابښام دی
چغه د کوره راخته مابښام دی

سر يې سرتور کړ او ښيرې يې وکړې
چا ورته هم نه ويل چې مه مابښام دی

په ټوک ډوډۍ پسې ورونه وهي
ستاسو په چم کېنې يو ميلمه مابښام دی

هسې دا خوشې لارې څه له څارې
هغه به نه راځي راځه مابښام دی

دانشه دا که جنت نه دی څه دی
زه يم هغه ده او هغه مابښام دی

غزل

د سترگو د رنگونو په ښکلا پسې راتله
په غلا باندې مئینه وه په غلا پسې راتله

زه ځکه د تیارو په درنیدو نه بوږنېدم
زه پوهه وم یارانو چې رڼا پسې راتله

د سترگو نه یې اوښکې بهېدې له مانه تله
زه ځکه غړیو نیولی وم ژړا پسې راتله

د وخت د سوداگرو لاس کېښې توري وی جانانه
زما سر ته ولاړ ؤ ټول خندا پسې راتله

د اوښکو ملغلرې د نرگسو غاړو کېښې
دانشه دغه څوک وه دا په چا پسې راتله

زه به نه لېونی کېږم!

غزل

زما په زړه کېنې د وفا ارمان له سره نه و
هغه زمانه وه زما جانان له سره نه و

په هغه کلي کېنې د ژوند د ناوې ساه ډوبېده
په هغه کلي کېنې د ژوند پیزوان له سره نه و

داسې به وشوه چې وریځ به گوره گوره شوه خو
رانبکې به نشود وصال باران له سره نه و

دا چې د هر مرض شفا یې په دمونو غوښته
د دې رنځور د رغیدو امکان له سره نه و

عمل مې دومره ښکلی نه و، خو **دانشه** دا وه
زما د وخت په بتخانو ایمان له سره نه و

غزل

غرېږي يې په سترگو کښې يو سوال وينو خوړلی
پرته ده او په زنه يې شين خال وينو خوړلی

منمه تا د فصل زکات ويستی دی خو خانه!
زکات دې په خمبو کښې کال په کال وينو خوړلی

زما په سر ولاړ د اوسنۍ زمانې لمر دی
زما په سر ولاړ د بودۍ تال وينو خوړلی

نامې ورباندې لیک دي نور يې هر گوت رژیدلی
ساتلی مې صندوق کښې يو دسمال وينو خوړلی

دانشه! پښتانه دې د جمال په تماشه دي
دانشه! پښتنونه دې جلال وينو خوړلی

غزل

لاسونه په پنځرو کښې د طوطيانو د لوست نه وي
د ژوند دا سپارې د مولايانو د لوست نه وي

ابهام ورپکې نه وي خو بس لږه پوهه غواړي
دا بعضې بعضې شعر د ماشومانو د لوست نه وي

بس دومره قدرې پوهه شوم بس دا مې قدرې زده کړل
چې زړونه د بې وسه انسانانو د لوست نه وي

دا بعضې کتابونه د معنو څه بې معنا شي
دا بعضې کتابونه د مفتيانو د لوست نه وي

دانشه! د نقاد سړي خپل شعر څه عجيبه وي
دانشه! خو تنقيد د شاعرانو د لوست نه وي

غزل

تخت په هوا کېږي سیلمانه! سړو نه دی وړی
گرانه وه گرانه ډېره گرانه سړو نه دی وړی
چنار د بېښه په تاریخ کېږي چا راویستی نه دی
چنار په لاسو کېږي جانانه سړو نه دی وړی
شال یې په شپه کېږي د چنار په خانگه څنگه خپور شو
تپوس په کار دی د هوا نه سړو نه دی وړی
تاریخ په بیرته د پښتون په هکله غلی نه دی
تاریخ په بیرته تر افغانه سړو نه دی وړی
زمونږه پیغلې لا تر اوسه په بورقو کېږي گرځي
منگی په ترخ کېږي د پخوانه سړو نه دی وړی
دانشه! فکر د سړو په دایره کېږي بند و
دانشه! فکر تر اسمانه سړو نه دی وړی

غزل

پرهرونو د لوستو هنر مې زده کړو
د دردونو د لوستو هنر مې زده کړو
ما بلا عمر لیدلي دي جانانه
د خوبونو د لوستو هنر مې زده کړو
ستا د زړه رضا خرگنده پکښې ښکاري
د مخونو د لوستو هنر مې زده کړو
ما د مینې په مکتب کښې دومره وکړه
د شعرونو د لوستو هنر مې زده کړو
د حالاتو آیینې ټوټې ټوټې شوی
د رازونو د لوستو هنر مې زده کړو
چې په مخ باندې مې پریوته **دانشه!**
د داغونو د لوستو هنر مې زده کړو

غزل

ارمان به یې په شونډو اسویلی پاتې کیدو
د ژوند د قافلې نه یو سړی پاتې کیدو

نوزه به څنگه تلمه او د چا لپاره تلم
روان ومه زه تلی شومه خودی پاتې کیده

د تلو سره دې خیال د زړه نه نه وته جانانه
قسم دی په ایمان قسم په خدای پاتې کیدو

زما تصویر یې راوړو ورله، لاس یې په زړه کېښود
ویل دلته کېږي به دا یو لیونی پاتې کیدو

لفظونه د معنو محتاجه نه و خو **دانشه!**
د مینې په اظهار کېږي به ګونګی پاتې کیدو

غزل

د زلفو خوکی دې اوږدې غوښتې تا دې له غوښتې
تا چې جانانه لویې غوښتې تا دې له غوښتې

تیل دې بانه کړه او باتی دې په اوبو کښې کېښوي
تا چې د چم مالت ډیوي غوښتې تا دې له غوښتې

خان دې سینگار کړو نو گلان ملان اوس ټول شرمېږي
تا چې د گل په رنگ جامې غوښتې تا دې له غوښتې

کور دې پرې جوړ کړو کاروبار ته دې پرې وده ورکړه
تا چې د خدای په نوم چنډې غوښتې تا دې له غوښتې

توره په تور باندي دې تور کړل توريالي د وطن
تا چې پرون د دوی نامې غوښتې تا دې له غوښتې

نن دې په خپله غریبي کښې لوی خیرات کړی و
دانشه! تا چې نن کاسې غوښتې تا دې له غوښتې

غزل

د الله فضل دی جانانه بنه دی
طبعیت می لږ لږ د بیګانه بنه دی

اوس راته مه وایه چې مرم درپسې
تا راته نه ویل چې ستانه بنه دی

چې ستا په حسن زکات کېږي که نه؟
تپوس به وکړو د ملانه بنه دی

زما که منی دا کوهی وباسئ
دغه د سوال د دې بارانه بنه دی

دانشه ماله زندګي راکوي
هغه سړی خود هر چانه بنه دې

غزل

دا چې ستاد خولې خبره ده باچا

بيا خو وډېره معتبره ده باچا

په چال لږه زوروره ده باچا

په چالا ډېره زوروره ده باچا

دا چې خلک پسې ټول د سيلمي راغلل

په دې کان کښې ملغلره ده باچا

دا يو دوه خيزونه ځان سره سمبال کړه

يوه توره بله زغوره ده باچا

هغه پيره چې پيران يې مريدان دي

هغه پيره منـجـوره ده باچا

د دنيا ټول بختور ورته حيران دي

دومره ډېره بخـتـوره ده باچا

پته نه لگي چا څه ورته ويلي
پته نه لگي اوتره ده باچا

هغه ونه چې زمونږه په نصيب ده
هغه ونه بې ثمره ده باچا

دا چې غوښي يې په لارو کښي خرڅيري
دا جيني خپله نهـره ده باچا

د دې خلقو زړه کښي ستا وېره پرته ده
ستا په زړه کښي د چا وېره ده باچا

دا کيسه گوره د لاندې خلکو نه ده
دا کيسه گوره د بره ده باچا

چې د شعر نه يې نفرت کوو **دانشه!**
اوس ښه لويه سخن وره ده باچا

غزل

دغه غم په ما سپوا دی دغه غم راسره یوسه
خیر دی ډېر ماته په سر کړه ته لږ کم راسره یوسه
د منبر د پاسه ناست یې او ته سپینې حورې ستایې
راشه خلک ژوندون وسوه لږ مرهم راسره یوسه
راشه دې پولې ته کینه دا واښه ته بروټي کړه
دغه پنډ ماته په شا کړه دا شرشم راسره یوسه
زه د کلي د هوښیار نه بس په دې خبره بېل شوم
ما ویل ماله قلم راکه ده ویل بم راسره یوسه
دا د هجر تورې شپې به د وصال سپوږمۍ رڼا کړي
خو ته لاس په لاس کښې راکړه یو قدم راسره یوسه
ای د جهل په تیارو کښې د روښان فکر خاونده
راشه گران **دانشه!** راشه دا تور تم راسره یوسه

غزل

که غلام دی که بادار دی
دلته هر سړی شوکمار دی

ستړی ستړی انتظار دی
زړه مې پروت درته په لار دی

تازما پوښتنه وکـــــــړه
چا ویل وگـــــــوره په دار دی

ماته مه وایه چې خه کړې
مینـه کومـه دا مـې کار دی

شیخه هاغه انسان وینې
دا چې خپل وجود پرې بار دی

زه به نه لېونی کپړم!

دا چې بې بوټانو گرځي
دا ماشوم د چا ازار دی

ساقی گـرم نه دی یارانو
دا زما خمار دی

د مذهب سپینو جامو کښې
دا سپری هم خطا کار دی

دا چې ژیره پانه رپي
دا خو زیری د بهار دی

خوبه! بیا دهقان زنگېري
جوړې بیا د اوبو وار دی

زه به نه لېونی کېرم!

تهق په زړه مې راغوته شي
ماساتلی ځانله مار دی

دې دنیا کښې بل څه نشته
یو مې یار بل مې ریبړ دی

بس دی بس دی توبه گار شوم
میننه نه کوم بنامار دی

چا ویل **دانش** شاعر دی
دې ویل څه مړې وزگار دی

زه به نه لېونی کېږم!

غزل

ماد ژوندون توخه بایللی ما هنر بایللی
ما زړه بایللی ماد زړه غوندي دلبر بایللی

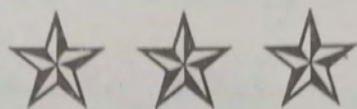
دلته خوهر چا په خه رنگ کښې خه ناخه بایللی
چا خان بایللی، چا جانان او چا کنډر بایللی

هغه چې لاس مې پرې پولی وه ما په ویاړ گتلی
هغه پیزوان مې خوږه یاره مازیگر بایللی

ستاسو د کلي نه په توره شپه کښې داسې راغلم
لکه پردي کلي کښې داو وي جوارگر بایللی

د مغربي تهذيب هوا **دانشه!** داسې یخ کړو
پېغلو شالونه لمبه کړي مونږ خادر بایللی

زه به نه لېونی کېږم!

نظمونه

هسې نه چې لېونی شم! (د شاعر ډومبني نظم)

نن مې ډېر رنگونه راوړل

د پاریس له ښاریو نه

د جنت له باغیچو نه

د ژوندون له حادثو نه

د بېوسه تلوسو نه

او د یخو اسویلو نه

ستا تصویر مې ترېنه جوړ کړو

ستا نړۍ شونډې جانانه

ما د زړه په وینو سرې کړې

بیا مې ترارې ترارې شونډې

په دوه سرو سکروتو کینډوې

د زړه زخم مې ټکور شو

خو ناخاپه طوفان راغی

ستا تصویر یې رانه یو وړ

زه به نه لېونی کېرم!

د ژوندون په حادثو کېښي
ستا تصویر هم رانه ورک شو
اوس زه گرځمه لېواله
دغه غم راسره مل دی
هسې نه چې لېونی شم
او په غرونو باندې سر شم

ما ستا لپاره جنتونه پرېښودل

په تصور کېښې گله
د لگ ساعت لپاره
بیگاه جنت کېښې ومه
د حورو منځ کېښې ناست وم
د شرابونو ویالې
زما په خوا بهېدې
حورو په خوله کېښې راته
بوټل د پيو کېښود
غلماڼ خلور طرف ته
لاس په نامه ولاړ وو
زما سوچونه نه وو
هیڅ مې فکرونه نه وو
په شنو باغونو کېښې زه
لکه طوطي خوشحال وم
خو بیا په دغه وخت کېښې

چا ظالمانو راته
په غوږ کښې داسې وويل
يار دې دوزخ ته تللی
د دې وينا سره سم
زما حالت بدل شو
څه لیونی غوندي شوم
په گډو وډو سر شوم
ما په جنت کښې گله
بيا داسې شور جوړ کړ
ما له مې يار راولی
زما قرار راولی
زما بهار راولی
چې اوس باقي دیدن يې
د حورو مخ کښې وکړم
بيا به جنت کښې زما
عمر ډېر ښه تېرېږي
خو هائی افسوس دلبره

چې چا مې نه منله
خو زه پښتون وم گلې
نو بغاوت مې وکړو
ستا د دیدن لپاره
ما جنتونه پرېښودل
د حورو لاسو کښې ما
ډک ډک جامونه پرېښودل
له خانه چارچاپېره
ما شنه باغونه پرېښودل
او د غلمانو سره
مې ټول لوظونه پرېښودل
د خپل غني غفار مې
ډېر رحمتونه پرېښودل
او بیا په منډو منډو
تا له دوزخ ته راغلم
او ستا په غېږ کښې گله
لکه ماشوم ویده شوم

ډمه

بیگا مې ډمه ولیدله
لکه گل به خلیدله
په ورو ورو به گډېدله
نری شونډې د گل پانې
بنکلی مخ یې یو کتاب و
د شپې توره تیاره کښې
لکه شمعې بلېدله
په محفل کښې څه غټان وو
څه راغلي غریبان وو
چې غریب به ورنږدې شو
دا به ورو ورو تنېدله
چې امیر به ورنږدې شو
دا به هم ورځتېدله
چا شراب وڅښل نشه شول
چا د چرسو لوگي رابنکل

زه به نه لېونی کپړم!

زه هم دې محفل کښې ناست وم

له مستۍ نه ناخبره

زه په دغه سوچ کښې پروت وم

ما ویل دا به د چا خور وي

چې د چا غېږ کښې گډیږي

دا به هم د چا بچی وي

د حیا خادر یې شلېږي

یا خو ډېره ده بېوسه

چې محفلو کښې گډیږي

یا یې سر باندي څوک نشته

ځکه ځکه نه ویریږي

یا خو ډېره ده کم اصله

بې حیا ده نه شرمیږي

زه لا دغه سوچ کښې پروت وم

چې مې شرنګ د پانزیب واوړید

چې مې پورته وکتله

زه به نه لېونی کپړم!

سپوږمۍ ماته وه ولاړه
زه یې لاس نه را اوچت کړم
معمولي شانتې را تاو شوه
زما سترگو ته نږدې شوه
او په سترگو کښې گویا شوه
اخي سوچ دې ښه نه دی
زه حیا لرم شرمېږم
خو مجبوره یم گډېږم
ته له مانه څه خبر یې
چې له کوم حالت تېرېږم
دا منم چې خدای شته دی
زه ترې هم ډېره ویرېږم
زه منم د چا غېرت یم
په دې ډېره ښه پوهېږم
خو زه هېڅ کولی نه شم
چې زه ډمه یم گډېږم
زما ډېره بېوسي ده

ځکه هره شپه خرڅېرم
خو بس تاته دومره وایم
چې محفل کښې گدا بس کړم
نو بیا ټوله شپه ژړېږم
دا یې وویل او موسکې شوه
او نرۍ اوښکې یې تویې کړې
زما هم زړه ټینگ نه شو
له سماج یې گيله وکړه
اوښکې بیا مې مېلمنې شوې
د بڼو په سر ډېرې شوې
له محفل نه راروان شوم
او له ځان سره گویان شوم
ما ویل دومره لوی جهان کښې
د چا دومره هم ځای نشته
د چا دومره هم ځای نشته

د قام د بیداری نعره په جار او که قربان...

ای نشته مې په لاسو کښې بنگړي درسره ځم
ای مات مې دې په پښو کښې شي ازغي درسره ځم
قسم مې دې په خداي وي خداي راستي درسره ځم
هېڅ سوچ ورباندې نه کوم بېخي درسره ځم
خو ته هم یو وړوکی غوندې کار وکړه قربان
د قام د بیداری نعره په جار وکړه قربان

دا زه چې ورته وایمه بابا گني ستا نه دی
دا زه چې ورته وایمه کاکا گني ستا نه دی
دا زه چې ورته وایمه ماما گني ستا نه دی
دا زه چې ورته وایمه لالا گني ستا نه دی
دا زه چې ورته وایمه ابی گني ستا نه ده
دا زه چې ورته وایمه تروری گني ستا نه ده
دا زه چې وارته وایمه خوری گني ستا نه ده
چې ده نو بیا خوراشه دا اقرار وکړه قربان
د قام د بیداری نعره په جار وکړه قربان

په خپلو اوبښکو مې روژه ماته کړه

روژه ماښام د روژه ماتي وخت و

لاس مې کړل پورته چې دعا وکړمه

ما له دعا ته ځان جوړ کړی نه و

د لاس په کړښو کښې مې ته وليدې

ستا نړۍ شونډې رپیدلې اشنا

د مخ کتاب دې هم رڼا غوندې وو

زه دې د سترگو په دنیا کښې ورک شوم

او سم دلase بیا ماضي ته لاړم

ستا مې وړې وړې خبرې یاد کړې

هغه خپل ماشوم ماشوم نظر ته حیران

هغه د کوټې په سر مې لوبې یاد کړې

شوم هاغه ښکلي مازیگر ته حیران

هاغه اول نظر مې بیا را یاد شو

او زه بیا هاغه شان اوتر اوتر شوم

هاغه وختونه راته بیا رایاد شو

چې په اول ځلې سوری ځیگر شوم

زه در نزدې شومه تپوس مې وکړو
هاغه وختونه دی یادېږي کنه
چې تا له پلار به پتاسې راوړلې
نیمې به تا نیمې به ما خوړلې
هاغه وختونه دې یادېږي که نه؟
چې د سحر نه تر ماښامه پورې
گلابه مونږه به یو ځای گرځیدو
تا راته وویل گرانه ښه مې یاد شي
خو ماشوموالی ناپوهي وي اشنا
بیا چې اشنا په تا شباب راغی
په تا کښې نوی انقلاب راغی
په ما او تا پابندي ولگیده
ستا په خدا پابندي ولگیده
وخت زمونږ پښو کښې بیرې واچولې
خو لیوني د مینې چا قید کړي
زمونږه زړونو به قرار نه موندو
د وخت ظالم چې یې فرار وموندو

نو بیا به پټ پټ د هر چا نه گله
کله د ورځ کله د شپې دیدن وو
خو خیر د وخت د تیریدو سره سم
د زمانې نظر په مونږ ولگیدو
بیا زمونږ لار کښې غمازان وو اشنا
خومره ناترسه رقیبان وو اشنا
هېچا به بیا په مونږه زړه نه سپړلو
خومره دا خلک ظالمان وو اشنا
خیر د پردو نه به څوک څه گيله کړي
زمونږه خپل هم دښمنان وو اشنا
نو بیا په مونږ پابندي ولگیده
تاته عزت د خاندان گران وو
د دغه ویرې دې زه پریښودمه
زما حالت د لیونو غوندې شو
او ستا په یاد کښې به او تر گرځیدم
خو ښه ده نن مې بیا اشنا ولیدو
زه ورنزدې شومه تیوس مې وکړ

نوبيا به پټ پټ د هر چا نه گله
کله د ورځ کله د شپې ديدن وو
خو خير د وخت د تيريدو سره سم
د زمانې نظر په مونږ ولگيدو
بيا زمونږ لار کښې غمازان وو اشنا
خومره ناترسه رقيبېان وو اشنا
هېچا به بيا په مونږه زړه نه سپړلو
خومره دا خلک ظالمان وو اشنا
خير د پردو نه به څوک څه گيله کړي
زمونږه خپل هم دښمنان وو اشنا
نوبيا په مونږ پابندي ولگيده
تاته عزت د خاندان گران وو
د دغه ويرې دې زه پريښودمه
زما حالت د ليونو غوندي شو
او ستا په ياد کښې به او تر گرځيدم
خو ښه ده نن مې بيا اشنا وليدو
زه ورنزدې شومه تپوس مې وکړ

گلابه زه درته یادېږم که نه؟
د یار حالت هم عجیبه غوندې شو
کله خندل کله ژړل یې راته
خو په اخر کښې یې بس دومره وویل
دانشه مه وینه بس نور خوبونه
دې وخت ظالم درنه زه لېرې یوړم
د دې وینا سره یې اوبښکې تویې کړې
زه لا خبر هم له خپل ځانه نه وم
چې مې دا شونډې څه لمدي غوندې شوي
هله آذان شو د ملا په ژبه
په خپلو اوبښکو مې روژه ماته کړه

استاد جي

تاته هم استاد جي ويلي
ماته هم استاد جي ويلي
تا پر لاره کښي اينودی
ماته هم استاد جي ويلي
ما پر لاره کښي اينودی
تاته هم استاد جي ويلي
ته خبر يې پر ما گرانه
دا زما او ستا تر ميانه
دښمني ده، دا په څه ده
تربگني ده، دا په څه ده
دا د چا له لاسه جوړه
ته يې هم له ژونده ويستې
زه يې هم له ژونده ويستم
راشه نن دې پوهومه
دا کيسه درته کومه
ته وړوکی، زه وړوکی

ته ناپوهه زه ناپوهه
د ډېران په غاړه ناست و
تاته هم استاد جي ويلي
ماته هم استاد جي ويلي
تاته يې ويل دا دې دشمن دی
ماته يې ويل دا دې دشمن دی
پس له هغې ورځې گرانه
مونږه دواړه دشمنان يو
ته زما د سر قاتل يې
او زه ستا د سر قاتل يم
ته اوس ما په کانو ولي
زه اوس تا په کانو ولم

ته زما له مرگه تېر يې
او زه ستا له مرگه تېر يم
په نظمونو په ټپو کښې

په غزلو په مصرو کښې
په چاربيتو، نيمکو کښې
کلیسا او گود دوارو کښې
په جومات کښې په حجرو کښې
په سکولونو، مدرسو کښې
د تاريخ په کتابچو کښې
واعظينو په خطبو کښې
د يقين په جوړېدو کښې
د گومان په غاړه ناست و
تاته هم استاد جي ويلي
ماته هم استاد جي ويلي
تاته يې ويل دا دې دښمن دی
ماته يې ويل دا دې دښمن دی
پس له هغې ورځې گرانه
مونږه دواړه دښمنان يو
ته زما د سر قاتل يې
او زه ستا د سر قاتل يم

ته اوس ما په کاهو ولې

او زه تا په کاهو ولم

ته خبر یې پر ما گرانه

ستا نه زار شمه جانانه

دا یو دوه پهلوانان دي

ډېر بې رحمه انسانان دي

یو ستا مشر، بل زما دی

هغه دوه ډزې چې وشوې

یو پر تا دی، بل پر ما دی

ما به ستا له لاسه وژني

تا زما له لاسه وژني

او زما او ستا په مرگ کښې

هم ددغه خلکو ژوند دی

یتیم

یتیمه ډېره موده کېږي په نظر کېنې مې یې
بلا مودې وشوې بچیه درته گورمه زه

ستا د شلېدلو جامو ذکر مې کتاب کېنې لوستو
بلا مودې وشوې شلېدلې جامې هم وینمه
چې ستا په سر باندې حالاتو بلې کړې لمبې
نظر مې سيزي خوزه دغه لمبې هم وینمه

زه ستا د پښو لاندې چپلو ته حیران یمه چې
بلا مودې وشوې زړې شوې خو بدلې نه شوې
ته په بوجۍ کېنې له ډېران نه پلاستیک ټولوي
زه حق حیران یم په ما ولې لمبې بلې نه شوې؟

تا دې د مور د دوايي لپاره ځان لوگی کړ
تا دې د خور د یو بنگرې لپاره ځان لوگی کړ

تعلیم دې ونکړ جانانه بې هنره لوی شوې
مړه لوی څه شوې خو بس لوی شوې د زړه سره لوی شوې
په شته کوټه کښې په پردۍ کوټه کښې ژوند تېروې
په خپل وطن کښې دې ځای نشته مهاجره لوی شوې
تا د یارانو له بنډاره هډو خوند وانخیست
د ماشوموالي له نازونو ناخبره لوی شوې
د وخت د ژرنډې لاندې دل شوې او ریزه ریزه شوې
د وخت د جبر لاندې څه په ویره ویره لوی شوې

دا ستا د دومره مایوسی تپوس له چانه وکړم
ستا ددې لویې خاموشۍ تپوس له چانه وکړم
ستا د دې دومره بدبختۍ تپوس له چانه وکړم
ستا د دې ډېرې غریبۍ تپوس له چانه وکړم

د وخت حاکم څه عمر نه دی چې تپوس دې وکړي
نه دا نظام دومره ژوندی دی چې افسوس دې وکړي

د کلي خلک له جومات نه تا په دې وباسي
چې ته خيرن يې ستا جامې بلا په خټو سخا وي
هسې نه پاک جومات گنده کړې بل فساد جوړ کړې
ته به نو وايه ځان له څنگه بل جومات جوړ کړې
ما اورېدلي جوماتونه د الله کورونه

خو خدايه ستا په دې کورونو کښې اختيار د چا دی
دا ظلم څوک کوي دا دومره ظلم کار د چا دی

د کلي خلک له جومات نه گله تا وباسي
قسم په خدای د دغه ظلم را نه ساه وباسي

ته په پردو جامو کښې گرانه اخترونه کوي
ته په زړو جامو کښې گرانه اخترونه کوي
هغه جامې چې په خيرات کښې درته خلک راوړي
هغه جامې چې په زکات کښې درته خلک راوړي
هغه جامې چې د بل چا د اغوستلو نه وي

تعلیم دې ونکړ جانانه بې هنره لوی شوې
مړه لوی څه شوې خو بس لوی شوې د زړه سره لوی شوې
په شته کوټه کښې په پردۍ کوټه کښې ژوند تېروې
په خپل وطن کښې دې ځای نشته مهاجره لوی شوې
تا د یارانو له بنداره هډو خوند وانخیست
د ماشوموالي له نازونو ناخبره لوی شوې
د وخت د ژرندي لاندې دل شوې او ریزه ریزه شوې
د وخت د جبر لاندې څه په ویره ویره لوی شوې

دا ستا د دومره مایوسی تپوس له چانه وکړم
ستا ددې لویې خاموشۍ تپوس له چانه وکړم
ستا د دې دومره بدبختۍ تپوس له چانه وکړم
ستا د دې ډېرې غریبۍ تپوس له چانه وکړم

د وخت حاکم څه عمر نه دی چې تپوس دې وکړي
نه دا نظام دومره ژوندی دی چې افسوس دې وکړي

زه به نه لېونی کېرم!

د کلي خلک له جومات نه تا په دې وباسي
چې ته خیرن یې ستا جامې بلا په خټو سخاوي
هسې نه پاک جومات گنده کړې بل فساد جوړ کړې
ته به نو وایه ځان له څنگه بل جومات جوړ کړې
ما اورېدلي جوماتونه د الله کورونه

خو خدایه ستا په دې کورونو کښې اختیار د چا دی
دا ظلم څوک کوي دا دومره ظلم کار د چا دی

د کلي خلک له جومات نه گله تا وباسي
قسم په خدای د دغه ظلم را نه ساه وباسي

ته په پردو جامو کښې گرانه اخترونه کوي
ته په زړو جامو کښې گرانه اخترونه کوي
هغه جامې چې په خیرات کښې درته خلک راوړي
هغه جامې چې په زکات کښې درته خلک راوړي
هغه جامې چې د بل چا د اغوستلو نه وي

زه به نه لېونی کېرم!

هغه جامې چې د بل چا د قبلولو نه وي
ته په هغو جامو کېنې گرانه اخترونه کوي
ته په زړو جامو کېنې گرانه اخترونه کوي

ته په هغو جامو کېنې ځان جوړ کړې مېلې ته لار شي
ته په زړو جامو کېنې ځان جوړ کړې مېلې ته لار شي
ته په پردو جامو کېنې ځان جوړ کړې مېلې ته لار شي

هله یو تور شانته هلک درته څه داسې وایي
د کونډې زویه ته خبر یې دا چې تا اغوستي
دغه جامې اول زما وې مور مې تاله درکړې
د ده همزولي په خدا شي درته داسې وایي
د کونډې زویه په پردو جامو دې تن پټ کړي
ته ورته غلی شان مسکې شي ورته داسې وایي

د خدای تقسیم دی چا له څه او چا له څه ورکوي
ما له یې تن راکړی تاله یې جامې درکړي

ته هر سحر د سرک غاړې ته ولاړ یې گوري
چې ماشومان سکول ته ځي تا ورته غريو ونيسي
ته بيا خيرنه لمن پورته کړې او مخ ته يې يوسي

ما اورېدلي دي چې مخ د خداي له نوره جوړ وي
ته په خيرنه لمن هغه اوبښکې پاکې کړې چې
کومې په نور باندې روانې وي او چغې وهي
تا غريو نيولې سلگۍ ونيسي او په مخه لاړ شي
د کلي غټ ډېران ته ځان رسوې بيره کوي
هله چې ورسې بوجۍ خوره کړې کېنې ورته

په چغو سر شي په ژړا شي دا غوښتنې کوي
ته په وړه خوله له الله نه دا پوښتنې کوي
ربه! د پلار قاتلان نه يادوم وي دي خير دي
هغوی ته تا نجات ورکړی زه يې هم بخښمه
له ځناورو سره نه کېږي څه نه وایمه
له زورورو سره نه کېږي څه نه وایمه

له ستم گرو سره نه کېږي څه نه وایمه
خدایه له زغرو سره نه کېږي څه نه وایمه

توده دې نه وي که توده مې په نصیب کښې نه وي
خدایه! سره ډوډۍ خو راکړه زه له ولېږي مرمه
ما اورېدلي دي د رزق وعده تا کړېده
که نه دا هسې چا په ما پورې خدا کړېده

زه دا منمه چې محنت دې ورله شرط ایښودی
خو خدایه! زه څومره محنت کومه ته مې وینې
زما همزولي شهزادگان دي اډو غم نه لـري
زه در په در یمه نهر یمه نهر گرځمه
هغوی په سره غرمه کښې ښه خواږه خوبونه کوي
زه په ډوډۍ پسې روان یمه نهر گرځمه

هغوی د ژوند له ضروریاتو ناخبره گرځي
د پلار د سیوري لاندې گرځي بې خطرې گرځي

زه چې ماښام پلاستیک خرڅ کړمه نو دومره وشي
مور مې ناجوړه ده هغې له پرې گولی واخلم
زړه خو مې غواړي چې مې خور له پرې والی واخلم
ژړا له راغلمه میرمن د غریبې واخلم
څه به خوندونه زه د دې سترې ځوانۍ واخلم
بیا مې د خیتې غم را واخلي کاسه گۍ واخلم
ځم اجازه مې له خورکۍ او له مورکۍ واخلم
له دروازي نه چه وځمه نو سلگۍ واخلم
خدایه! له کوم ظالم له لاس نه مې مری واخلم
په چم مالت کښې وظیفه ټولوم چغې وهم
د غم مالت کښې وظیفه ټولوم چغې وهم
یو څوک یې را کړي خو یو څوک راته خبرې او کړي
هغه خبرې چې تر اوسه یې زه اورمه خو!
نه مې منلي نه یې بل چاته کولای شمه
د هغه بر کلي ښایسته جلی دې نه لوېږي
دغه دې مړه شي دا سپېره جلی دې نه لوېږي

ما اورېدلي دي د دغې جلی پلار مړ دی
په سر يې سيوری د چنار نشته چنار مړ دی
وړوکی رور يې اوس د دغې د ساتلو نه دی
د مور صحت يې اوس د لوښو د مینځلو نه دی
هسې نه دغه جنی وړي شي او دلته راشي
دلته ډوډی نشته دی هسې نه خوراک د چا شي
په سپین بدن يې څوک خاپونه د خانۍ پرېږدي
هسې نه څوک ورباندې نښې د ځوانۍ پرېږدي
دلته بله ځناور اوسي د انسان جامه کېښې
دلته اشنا ځناور اوسي د انسان جامه کېښې
دانشه وخت او خلک تیز دي بلا مخکې لاړل
زه لا تر اوسه د یتیم په دغه سوال ژاړمه
چې په وړه ځوله يې له لوی الله نه داسې کاوه
خالقه خدایه! دا د کوم جرم سزا راکوي
خالقه خدایه! دا د کوم جرم سزا راکوي

تشدد

دا چې سره وینه بهېږي
او توده وینه بهېږي
لر او بر مې په وطن کښې
پښتنه وینه بهېږي
پېښور په وینو سور شو
او تازه وینه بهېږي
گرانه اوس کابل ته مه ځه
بس راځه، وینه بهېږي
یو پښتون وزیرستان کښې
بل پښتون بلوچستان کښې
دواړه مړه شول په ارمان کښې
د وختونو په زندان کښې
په دې گرده پښتونخوا کښې
په کابل او په پکتیا کښې
ای د ورځې په رڼا کښې

ښه ښکاره وینه بهېږي
او توده وینه بهېږي
لر او بر مې په وطن کېږي
پښتنه وینه بهېږي

په گناه مو خبر نه یو
چې په خه باندې مو وژني
چې په بدو کېږي یې مړه کړو
که په ښه باندې مو وژني
په جرگو کېږي مو را ټول کړي
په جرگو باندې مو وژني
خه نا خه به راله گوري
خه نا خه باندې مو وژني
په اسلام باندې مټين یو
عقیده باندې مو وژني
له هندو نه یې جدا کړو

زه به نه لېونی کپړم!

نظريه باندې مو وژني
خپل برجونه يې گزار کړل
بهمانه باندې مو وژني
يو ميلمه کاله ته راغی
په ميلمه باندې مو وژني
په چا گرمه وينه ډنډ شوه
په چا مړه وينه بهېږي
او توده وينه بهېږي

دا چې سره وينه بهېږي
او توده وينه بهېږي
لر او بر وينه بهېږي
پښتنه وينه بهېږي
دغه وينه به ودرېږي
دغه وينه به وچېږي
دغه وينه به جوشېږي
دغه وينه به خوتکېږي

دغه وینه به لنگېږي
ای د سائنس اصول پرېږده
د پښتو خبرې واوره
د جذبو خبرې واوره
دغه وینه به ودرېږي
بیا به بل خوشال پیدا شي
بیا به بل مغل په دار کړي
بیا به بل شیر شاه پیدا شي
دا به خپل دشمن مردار کړي
بیا به بل نجیب پیدا شي
دا به څنگه څوک سنگسار کړي
بیا به بل امان پیدا شي
وخت به بل غازي تیار کړي
دغه وینه دې بهېږي
دغه وینه دې بهېږي

پښتنو عبث به نه ځي
لېونو عبث به نه ځي
د دې وینې له شوخی نه
د دې وینې له مستی نه
د دې وینې له سرخی نه
بل کاروان به پیدا کپري
بل حیران به پیدا کپري
د کوکنار ماتم به نه کئ
د چنار ماتم به نه کئ
د دې اوبښکو، اوبښکو سترگو
د خمار ماتم به نه کئ
د کوکنار بدل به اخلي
د چنار بدل به اخلي
د دې اوبښکو اوبښکو سترگو
د خمار بدل به اخلي
د دې سرې وینې له جوشه
د تودې وینې له جوشه

دا په لارو کېنې چې تویی شوې

هم د دې وینې له جوشه

شاعري به پیدا کېږي

بل غني به پیدا کېږي

پخوانی غني به نه وي

لیونی غني به نه وي

د حلوا دشمن به نه وي

د ملا دشمن به نه وي

د حلوا کیسه به نه کئ

د ملا کیسه به نه کئ

دا به نورې نغمې وایي

بیا به سپورې نغمې وایي

په نغمو کېنې به یې شور وي

په نغمو کېنې به یې زور وي

په نغمو کېنې به یې اور وي

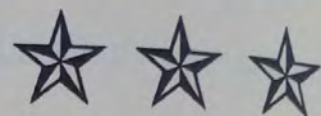
خو نغمې به د وحشت وي

او نغمې به د دهشت وي

د دې وینې له غیرت نه
د غیرت چیغه راخېږي
او له دې غیرتي لفظ نه
د اجمل رباب ټنگېږي
باباگان به را لږزېږي
عالمان به را پاخېږي
د خپل قام سره درېږي
د جندول عمرا خانه
د روښان خلی جوړېږي
د پښتون فکر لمبه شو
سره لمبه ترې نه بلېږي
شاعران به یو ځای کېږي
لیکوالان به را ټولېږي
د سایل پتری کچکول به
د اباسین غاړې ته لوېږي
پښتنو خیرات به غواړي
د پښتنو خیرات به غواړي

دا زما د علم تنده
د اظهار د پوهې پنگه
راشه ټول پښتانه رنگ کړه
د شاکر د مینې رنگه
بیرته راشه اتل جانه
هیڅ دې جوړ نکړل له جنگه
وه زیاره درنه ځار شم
ولې پریوتې له شرنگه
د صادق روښانه فکره
د ایلیم له غر نه دنگه
وه! شهکاره در نه ځار شم
ای د گران د در ملنگه
یه ممتاز دار نه بنگه
یه د خپله ځانه تنگه
یه د سوات د منصور ملنگه
روغانیه غنم رنگه
وه ترابه، وه گلرنگه

تا ته وایم غني غورځنگه

دا زما نارې ته اورې

دا زما نغمې ته اورې

دا زما د مینې غږ دی

دا د هاغو وینې غږ دی

دا په لارو کښې چې تویې شوه

په مردارو کښې چې تویې شوه

د دې وینو له سیلاب نه

انقلاب ته لار جوړېږي

پښتنو له انقلاب نه

انقلاب ته لار جوړېږي

د دې دومره لوی عذاب نه

انقلاب ته لار جوړېږي

د الله د لوی کتاب نه

انقلاب ته لار جوړېږي

د وختونو احتساب له
د ظلمونو دې حساب له
د پښتون بچي نصاب له
دې قانون او دې کتاب له
یه دا وخت به بیرته لنگ شي
بل انسان به ترې پیدا شي
قهرمان به ترې پیدا شي
پهلوان به ترې پیدا شي
بل افغان به ترې پیدا شي

بادشاه خان به ترې پیدا شي
خو په لاس به یې نیزه وي
تشدد به یې فلسفه وي
دا سړی به ډیر بدل وي

داسړی به عجیبه وي

پښتنو بدل به اخلي

د پښتنو بدل به اخلي

ای د سوات د خویندو میندو

د سلگو بدل به اخلي

باجور کښې شهیدان شو

د سړو بدل به اخلي

د کمخو تپوس به کپري

د کمخو بدل به اخلي

د حفصه جومات د پېغلو

جینکو بدل به اخلي

د جومات تپوس به کپري

د حجرو بدل به اخلي

په کابل باندي چې وشوي

د حملو بدل به اخلي

د وزیرو د مسیدو

د شملو بدل به اخلي

فکر مه کوی یارانو
دیروجو بدل به اخلي
د وطن د ټولو خپلو
پښتنو بدل به اخلي
د قانون گریوان به نیسي
د قارون گریوان به نیسي
که پښتون داسې یو نه شو
د پښتون گریوان به نیسي
بس یو خو ورځې **دانشه!**
انتظار دي دا به وکړو

هغه دواړو جوړه وکړه

هغه دواړو جوړه وکړه

هغه دواړه سره یو شو

خه چې دواړه جوړه وکړو

خه چې دواړه سره یو شو

هغه ته چې پرې میښ وي

لکه زړه چې پرې میښ وم

هغه تا باندې چې گران وو

هغه ما باندې چې گران وو

هغه تاته چې جانان وو

هغه ماته چې جانان وو

هغه تا چې ویل پیر دی

هغه ما چې ویل پیر دی

هغه ته چې یې مرید وي

هغه زه چې یې مرید وم

دا لا پریرده په ځنگل کښې

زانو زانو جوړه وکړه

زانه زانه سره یو شو
خه چې دواړه جوړه وکړو
خه چې دواړه سره یو شو

تاته یاد دي پر ما گرانه!
تانه خار شمه جانانه!
هغه بله ورځ چې دواړه
ناست وو مونږه د سیند پر غاړه
تا ویل هغه سړی ښه دی
ما ویل دغه سړی ښه دی
تا ویل هغه سړی حق دی
ما ویل دغه سړی حق دی
تا ویل هغه سړی نر دی
ما ویل دغه سړی نر دی
تا ویل هغه سړی پوه دی
ما ویل دغه سړی پوه دی

زه به نه لېونی کپړم!

تا ویل ته په څه پوهېږي؟
ما ویل ته په څه پوهېږي؟
تا ویل ته ډېر بې وقوف یې
ما ویل ته ډېر بې وقوف یې
تا پرې ماته کنځل وکړل
ما پرې تاته کنځل وکړل
بس په دې خبره وران شو
ما او تا مشت او گریوان شو

تا زه په کاني ویشتم
ما ته په کانو ویشتي
ته په خپله مخه لارې
زه پر خپله مخه لارم
تاته یاد دې په ما گرانه
ستانه څار شمه جانانه
هغه کانو جوړه وکړه
هغې دواړه سره یو شو

خه چې دواړه جوړه وکړو
خه چې دواړه سره یو شو

گوره تور او جوړ روان دی
دوی جوړ او تور روان دی
یو له یو سره یو کېږي
بل له بل سره یو کېږي
یو له یو نه قربانېږي
بل له بل نه قربانېږي
گوره بیا مفادات یو شو
په دنیا مفادات یو شو

هغه ټول یو خای ته غونډه شو
چې د چا مفادات یو شو
سیاسي جوړه روا ده
مذهبي جوړه روا ده
قانوني جوړه روا ده

زه به نه لېونی کپړم!

مسلكي جوړه روا ده
بس دی جوخته غاړه راكړه
سمدستي جوړه روا ده
گران دانشه بس صفا شوه
تياره ختمه شوه رڼا شوه
هغه واړه كتابونه
هغه واړه نصابونه
چې زما او ستا پر ضد وو
ته يې ماته تودولي
زه يې تاته تودولم
په تاخونو كښې پراته دي
له يو بل بڅښانه غواړي
چغې چغې وهي ژاړي
پاڼو پاڼو روغه وكره
پاڼه پاڼه سره يو شو
زه چې دواړه جوړه وكړو
زه چې دواړه سره يو شو
☆☆☆

دا گیم ښه کلکولیتید دی

دا گیم ښه کلکولیتید دی

ښکاره چاره خبره ده

مونږ ټول ورباندې پوه یو

څوک حال وایو

ای څوک یې نه وایي

ای یو یې ورله راولي

بل یې ور په نښه کړي

درېیم پرې ټوپک را کاري

د ژوند سپرغی یې یخه کړي

یو یې جنازه وکړي

بل جنازه ښخه کړي

څوک رسمي دعا وکړي

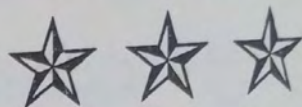
څوک رسمي ژړا وکړي

پاتې وارثان یې

ښه شور وکړي غوغا وکړي

زه به نه لېونی کېرم!

داسې هېڅوک نه وي چې
يو څه دعوه په چا وکړي
بس ورځې وي جو تېرې شي
کيسې د سړي هېرې شي

خو بیا هم دوزخي یمه

کلمه وایم مسلمان یمه

منونکی د قرآن یمه

د لوی الله بنده یمه

منونکی د هغه یمه

د خاوري نه پیدا یمه

بچی زه د حوا یمه

زه خومره قیمتي یمه

خو بیا هم دوزخي یمه

باران د میکائل منم

زه شان د جبرایل منم

زه رعب د عزرائیل منم

شپېلی د اسرافیل منم

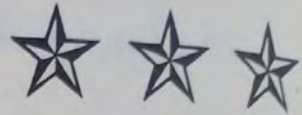
هابیل منم قابل منم

لبنکر د ابابیل منم

زه به نه لېونی کپرېم!

درحم دې سوالي یمه

خوبیا هم دوزخی یمه

آدم منم حوا منم

عیسی^(ع) منم موسی^(ع) منم

منم ذبیح الله^(ع) منم

منم خلیل الله^(ع) منم

هارون منم قارون منم

دهر دور قانون منم

په دین محمدي یمه

خوبیا هم دوزخی یمه

زه دین منم قران منم

زه ستا واره یاران منم

علی منم عمر منم

صدیق منم عثمان منم

له زړه نه اهل بیت منم
مئین په دوی بیخي یمه
خو بیا هم دوزخي یمه

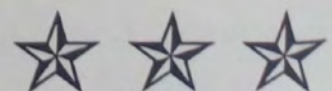

زه مونځ کوم زکات منم
قرآن منم مشکات منم
زبور منم تورات منم
حکموڼه دجهاد منم
ابو داؤد ابن ماجه منم
زه هره صحیفه منم
منمه صحیفې منم
زه واره معجزې منم
ماران منم چینې منم
د ولیانو سلسلې منم
د عقل نه خالي یمه
خوبیا هم دوزخي یمه

د مصر د کوڅې کیسه
د ښکلې زلیڅې کیسه
یوسف لیده د شپې کیسه
په خوب کښې د هغې کیسه
په سور اور کښې د تال کیسه
منمه د بلال کیسه
مئین په حبشي یمه
خو بیا هم دوزخي یمه

خوږې شته غلمان به وي
جنت کښې شات روان به وي
خوږې پستې اوبه به وي
شراب به وي شوده به وي
په خیال کښې جنتي یمه
خو بیا هم دوزخي یمه

دوزخ به وي ماران به وي
سور اور لېمانان به وي
تياري به وي تور تم به وي
خولي به وي زقم به وي
په طمع د خلاصي يمه
خو بيا هم دوزخي يمه
دانشه گناه نه کوم
هيڅ غم د دنيا کوم
ستم زه په چا نه کوم
غنمو له غلا نه کوم
د ذکر ریا نه کوم
د فکر سودا نه کوم
د مکر ژړا نه کوم
د کبر خدا نه کوم
هيڅ غم زه د چا نه کوم
بس دم په ملا نه کوم
ياران وايي ولي يمه
خو بيا هم دوزخي يمه

زه به نه لیونے کیرم!

زه به نه لېونی کېرم!

چار چاپیره لیونی دي

او زما ور په کښې ژوند دی

دومره ډیره ځانځاني ده

چې د وخت دا لیونی هم

د خپل ذات په حد کښې اوسي

د خپل ځان تر حده پايي

په دې دومره لوی جهان کښې

یک تنها چې زه اوسیرم

زه به نه لېونی کېرم!

زه به نه لېونی کېرم!

چې ښه ټیک ټاک مسلمان یم

او په یو، دوه کښې حیران یم

دومره ډیرې تفرقي دي

د ملایانو دا فرقې دي
هر ملا په کښې دا وایي
چې زما دا فرقه ټیک ده
زه په کوم پسې روان شم
چې په یو دوه نه پوهېږم
زه به نه لېونی کېږم!

زه به نه لیونی کېږم!
چې د ږوند فقیر کچکول ته
داسې غلی غلی ناست یم
لکه سپی چې وي چیچرو ته
د قصاب په تېخانه کښې
چې کچکول ته روپی راشي
له کچکول نه راخطا شي
زه یې لاس کښې کړم راگېرې
بیا یې ژر جیب کښې خوندي کړم

زه به نه لېونی کېږم!

کله کله گورم شاته
خو اکثر گورم الله ته
بیا د خدای شکر ادا کړم
وايم ښه شوه، نن خو وشوه
د روزی وعده پوره شوه
خو د شپې چې کله خلم
دغه غم راسره مل شي
دا د ږوند فقیر نه غلا وه
هسې نه رانه لاس پرې کړي
بیا به خوله څنگه وازومه
زه د ږوند فقیر کچکول ته
زه دا سوچ کوم یرېږم
زه به نه لیونی کېږم

زه به نه لېونی کېږم
چې د ژوند ستړي سفر کښې

د صحرا په غېږ کېنې پروت یم
خوله مې اوچه ده د لارو
نوم نشان ورپکېنې نشته
دومره تېری یم یارانو
چې دا خپله وینه هم حکم
خو مری د خولې نه لرې
او په نور وجود کېنې وینه
ماته پته ده چې نشته
د خونخوار مارغه په خوا کېنې
منگوتی د اوبو پروت دې
خاڅکي خاڅکي ئې په مورگو
په مزه مزه خڅپري
او زما تنده زیاتېږي
خو د سر په بدله دی
چې ورځمه نو مړ کېږم
نه ورتلی شم نه صبرېږم
زه به نه لېونی کېږم

زه به نه لېونی کپړم!

زه به نه لېونی کپړم!
چې واړه گلان قتلېږي
په سکولونو مدرسو کښې
کتابونه پسې راوړي
سره په وینو په بستو کښې
د بچو غوښې ټولومه
د وړو غوښې ټولومه...!
د یو لاس وي د بل پښه وي
د هغو غوښې ټولومه
په پردي جنگ کښې تباہ شو
د سړو غوښې ټولومه
لویه خدایه چې زه داسې
د پښتو غوښې ټولومه
لویه خدایه چې زه داسې
په پردي جنگ کښې قتلېږم

زه به نه لېونی کېږم!

زه به نه لېونی کېږم!

زه به نه لېونی کېږم

ستا په لاس کښې سور قلم دی

او زما تاریخ پرې لیکي

دغه ټول تاریخ پرهر دی

وینې، وینې مالگې، مالگې

زه په خپل پرهر کښې پروت یم

صرف دا زما گناه ده

چې پښتون یم غیرتي یم

او بچی د ابدالي یم

ننگیالی یم، جنگیالی یم

توریالی یم، بریالی یم

اوس زما دا صفتونه

ټول پر ما باندي بد لگي

دا د پلار نیکه نومونه

زه به نه لېونی کېرم!

ټول پر ما باندي بد لگي
زه په خپل صفت شرميرم
زه به نه لېونی کېرم!

زه به نه لېونی کېرم!
چې له داسې يو ملا نه
د جهاد فضيلت اورم
چې بچی يې په لندن کښې
د خپل خيال جنت کښې پروت دی
زما دغه يو بچی و
لار شهيد شو، شين طوطي شو
مبارک شه، مبارک شه
جنتي شو، جنتي شو
زما سپينه ږيره نوره
اسوېلو سپينه پولی کره
دا دی نور بچی تيار دي

درنگ ساعت له روانېږي
او د ده دوکان چلېږي
د شرابو گوټ حرام دی
خو د وینو ارزاني ده
د یو خو کسانو راج دی
د یو خو کسو خاني ده
دغه وخت د ژرندې پل دی
او زما پر مری پروت دی
زه د خوار غنم دانه یم
د اوبو په زور دلېږم
زه به نه لېونی کېږم!

زه به نه لېونی کېږم!
چې د وخت یو خو غټان چې
د غریب په وینو پايي
د غریب نه وینه وڅښي

د غریب نه غوښې وڅوري
بیا احرام له ځان نه تاو کړي
درشي ستا ښکلې کعبې ته
ستا د خوږ نبي روضې ته
هله ته تاو شي او راتاو شي
او په کاني شونډې کېږدي
بیا شیطان په کانیو ولي
ته یې په دغه خاطر معاف کړې
دوی بیا نور هم معتبر شي
دوی بیا نور هم متور شي
دوی بیا نور هم زورور شي
په ما زور کوي څوړېږم
زه به نه لیونی کپرم !!!

زه به نه لیونی کپرم !!!
ورونه کیني، خویندې ورکړي

د خپل جرم په سزا کښې

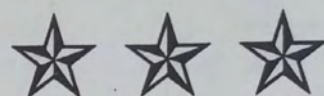
بيا ژوندي مړی روان کړي

د دښمن کره يې بيايي

زه يې چې وينمه بورنيږم

زه به نه لېونی کپړم؟

زه به نه لېونی کپړم؟

چې ته نه يې، ابی نه وي

بابا نه وي

ماما نه وي کاکا نه وي

ياران نه وي خپلوان نه وي

زه د چا په در کښې کينم

زه د چا درد ته خپل وويم

دا چې ورځ په ورځ ختمیږم

زه به نه لیونی کپړم!

زه به نه لېونی کېږم!

زه به نه لېونی کېږم!

په مغزو مې دومره بوج دی

چې خپل ځان راباندې بوج دی

زه پر ځمکه باندې بوج يم

او آسمان را باندې بوج دی

تاته ډېرې مودې وشوې

تاته ډيرې مودې شمارم

چاته ډيرې مودې کېږي

چاته ډيرې مودې شمارم

د دنيا نه را بهر شوم

د ملا نه را بهر شوم

تجسس تکل له بوتلم

په تکل کېنې ناکام نه شوم

حقيقت ته ور رسېږم

زه به نه لېونی کېږم!

زه به نه لېونی کېرم!

زه به نه لېونی کېرم

چې د لاس او پښو نه گیریم

په لاسو کښې هتکړۍ دي

او په پښو کښې زولنې دي

په اظهار مې پابندي ده

په گفتار مې پابندي ده

چې څه وایم کافر کېرم

چې څه نه ویم، خرابېرم

دا چې ورځ په ورځ زیرېرم

زه په ژوند پسې کړېرم

زه به نه لېونی کړم؟

زه به نه لېونی کېرم!

د سقراط په لارې تگ دی

لپې، لپې زهر، زهر

د هر چا لاسونه ډک دي

ما په لاسو کېښې نیولي
دواړه ستا لاسونه ډک دي
تا په لاسو کېښې نیولي
دا زما لاسونه ډک دي
د انسان پر وینو گرانه
د انسان لاسونه رنگ دي
د ارمان په وینو گرانه
د انسان لاسونه رنگ دي
د حیوان په وینو گرانه
د انسان لاسونه رنگ دي
او زما او ستا په وینو
د آسمان لاسونه رنگ دي
هر اتل پسې جانانه
ناروا پروپیگنده ده
گوره ما پسې روانه
نن سبا پروپاگنده ده
بعضې وایي دا کافر دی

بعضې وايي مسلمان دی
بعضې وايي دا ملحد دی
بعضې وايي خوږ انسان دی
د زړه سر دی او جانان دی
بعضې وايي دا يې کړي
بعضې وايي دا يې وکړه
بعضې وايي دا دروغ دي
بعضې وايي دا رښتيا دي

بس خو ټول خلق لگيا دي
بيا به نور خلک پيدا شي
بيا به سپور خلک پيدا شي
بيا به سپور تورونه راوړي
بيا به نور تورونه راوړي
بيا به تور خلک پيدا شي
بيا به تور تورونه راوړي

ما به داسې رنگ کښې پیش کړي
چې بیخي به زما نه وي
بیگناه به گنهکار یم
ما به کړې گناه نه وي
ته هم دوی سره لگیا یې
ته هم دوی سره سلا یې
ته هم دوی سره گویا یې
ته یې وایې زه خبرېرم
زه به نه لېونی کپرم!

زه به نه لېونی کپرم!
د نامې لپاره لیکو
د جامې لپاره لیکو
د پښتو په مری غلي
د شملو په مری غلي
زه له تا ځینې بیزاره

ته له ما ځینې بیزاره
زه په تا باندې بد لېرم
ته په ما باندې بد لېري
که زه لریم او که بریم
له خپل ځان سره په شریم
ځکه ټول پرهر، پرهریم
در په دریم او نه‌ریم
د حساب نه مو وباسي
د کتاب نه مو وباسي
ای قسم په خدای ورکئ مو
د نصاب نه مو وباسي
ته هم پوه، زه هم پوهه
ته هم غلی، زه هم غلی
ستا خپل څه مفادات دي
زما خپل څه مفادات دي
زما او ستا په شر کښې
د چا بل څه مفادات دي

زه به نه لیونی کپرم!

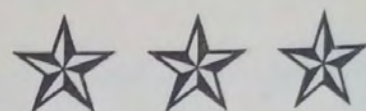
ای **دانشه** بڼه پوهېږم

چې یو کپرم، نه ورکېږم

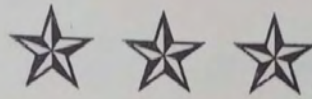
په ډیر کم قیمت خرڅېږم

زه به نه لیونی کپرم!

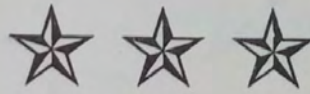
زه به نه لیونی کپرم!

زہ بہ نہ لبونی کبرم!

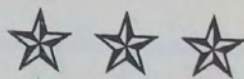

خلوریزی

د حورو او غلمانو دې مالت ته بلا لارې دي
په مرگ کښې جنت مه گوره جنت ته بلا لارې دي
دا لور دې سکول ته بوځه ښه، په لور دې سبق ووايه
په دې کښې غيرت مه گوره غيرت ته بلا لارې دي

ښه جي گناه دې وکړه ښه دې وکړل
نه جي نوبيا دې وکړه ښه دې وکړل
وړی وې غلا دې وکړه ښه دې وکړل
خارشمه له ما دې وکړه ښه دې وکړل

دېره لويه مرتبه وه خو چا وکړه چا ونه کړه
بس وړه غوندي سجده وه جو چا وکړه چا ونه کړه
ستا د حسن ننداره وه خو چا وکړه چا ونه کړه
ډک جامونه وه نشه وه خو چا وکړه چا ونه کړه

ای خمه زه، راخمه زه، جواب در له راوړمه زه
ای! لاړ نه شي، ای! کپنه بڼه! کتاب در له راوړمه زه
ته څه وايي چې را يې وړه په زلفو کښې يې ږدمه زه؟
بڼه ټيک شوه څه! سهي شوه څه! گلاب در له راوړمه زه

ای ته خبر وې هغې نوي دام ته غاړه کینښوه
ای ته خبر یې هغې بیا ماښام ته غاړه کینښوه
خدای خبر ولې یې شرابو ته حرام ویل او
خدای خبر ولې یې د وینو جام ته غاړه کینښوه

چې سترگې د یار وینمه میرې را باندي راشي
اوار ورته رپېرم سمدستي را باندي راشي
علاج په دوايانو تعویزونو باندي نه شي
جانان چې خواله راشي خوشحالي را باندي راشي

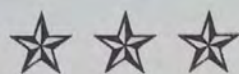
ورځې کېږي چې څه کار مې شروع کړی دی او ښه دی
ستاسو کلي کېنې روزگار مې شروع کړی دی او ښه دی
ورځې وشوې چې د ذات زندان کېنې بندیمه یارانو
د یو ښکلي انتظار مې شروع کړی دی او ښه دی
کله کله یې پوښتنې له ورځمه جو ښه کېږي
اوس څه فکر د بیمار مې شروع کړی دی او ښه دی

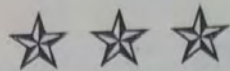
رانه د مینې د اظهار خبره بیا بیا وشوه
دغه د کار وه جو د کار خبره بیا بیا وشوه
په سپینه ږیره یې د اوښکو دوه ډنډونه جوړ شو
دغه سړي ته نن د یار خبره بیا بیا وشوه
زمانه مخکښې د معیار خبره چیرته کېده؟
زمانه وروسته د معیار خبره بیا بیا وشوه

په خوندونو کښې خوند نشته له رنگونو نه رنگ والوت
وخت بدل شو له دې بعضې تصویرونو نه رنگ والوت
ما لا نوم اخیستې نه دی په محفل کښې ستا جانانه
گېر چاپېره د خه خلقو له مخونو نه رنگ والوت
هن واخله دا در واخله، ما په ترمو اوبو وینځل
ماته یاد شول خو زاړه شول، له خطونو نه رنگ والوت

ستا دست — رگو او خالونو لاندې اور دی
ما به سپی — زې د اورونو لاندې اور دی
دا چې سپینې سپینې واورې پرې پرته دي
د دې تورو تورو غو — رونو لاندې اور دی
دلته گ — ورو سور دوزخ دی پکښې سوزو
هله — ورو د ق — برونو لاندې اور دی

خدای خبر ولې خو مرګي ته مې تیاره نه شوه
وئیل ئې دا گناه مې نه شوه دا مې یاره نه شوه
په مایې دوه گوټه گوټلي دي د تلون نه یمه
هغې بلا جامونه وڅکل خو خماره نه شوه
ویل یې کینه وزگارېرمه راحمه درله
مودې مې تېرې په دې ځای شوې خو وزګاره نه شوه

استاذ اباسين يوسفزي صيب ته...!

يارانو ورتنه اړ يممه لفظونه مې پکار دي
لفظونه مې پکار دي خو لعلونه مې پکار دي
گوهر ترې راؤباسم دريابونه مې پکار دي
د تکو او معنو سمندرونه مې پکار دي
خالقه را پيرزو کرې هنرونه مې پکار دي
يو ښکلی پکښې ستايم ټول رنگونه مې پکار دي
دا ښکلی بلها خوږ دې بلها خوږ لکه گبين دې
استاذ محترم مې دې ژوندې وي اباسين دې

صادق صيب ستا په زمکه چې خاړو خبرې زده کړې
مونږ هم د خپل استاذ نه په رو رو خبرې زده کړې
خه ډېرو پښتنو ترې د پښتو خبرې زده کړې
چې ده راته راخولې وې هغو خبرې زده کړې
ما خلکو ته د کلي په کوټو خبرې زده کړې
اوس شکر دې مونږ ټولو ديروجو خبرې زده کړې
زمونږه د دير شان دی او د دې دور حسين دې
استاذ محترم مې دی ژوندی وي اباسين دې

یارانو د خپل فکر ترجمان دی او روان دی
 پښتو یې په سر کړې ده روان دی او روان دې
 والله که سترې کپړې پهلوان دی او روان دې
 ماران هم غاړې باسي او انسان دې او روان دې
 زموږه د پښتو دپاره ډال دې او سنگین دې
 استاذ محترم مې دی ژوندی وي اباسین دې

☆☆☆

پښتو باندې مټین وي هر انسان خو داسې نه
 انداز خلقو راوړې په ایمان خو داسې نه
 ما هم ژوند دې ستایلی د انسان خو داسې نه
 ادب خلقو پاللی دې قربان خو داسې نه
 غزل یې بله خور دې هر یو نظم یې شیرین دې
 استاذ محترم مې دی ژوندی وي اباسین دې

بس دغه خو شعرونه وو استاذ ته دې ډالۍ وي
شعرونه نه لفظونه وو استاذ ته دې ډالۍ وي
لفظونه نه وو زړونه وو استاذ ته دې ډالۍ وي
بس دغه خو خيزونه وو استاذ ته دې ډالۍ وي
په زړونو کېنې اوسېږي د هر چا د زړه تسکين دی
استاذ محترم مې دې ژوندې وي اباسين دی

الله خو دې استاذ محترم لري دانشه!
اباد دې د پښتو دغه ټول چم لري دانشه!
چې څوک د پښتنو او پښتو غم لري دانشه!
الله دې د هغه غمونه کم لري **دانشه!**
دعا ورته کوومه په دعا زما يقين دی
استاذ محترم مې دې ژوندې وي اباسين دې

اختتام

ښاغلی بخت زاده دانش د شیرزمان خان ملک زوی د شېر حسن خان ملک نمسی او د بدیع خان ملک کړوسی په کال ۱۹۸۰ء کې د جنوري د میاشتې په لومړۍ نېټه په براول باندې بر دیر کې د فطرت په غېږه کې زېږېدلی دی. په انگریزي ادب کې د ایم-فیل سند لري. د بر دیر شرینگل په شهید بې نظیر بهتو پوهنتون کې د انگریزي ادبیاتو ښودونکی او د سټوډنټس سوسائټیز ټریکټر دی. د دې سره سره دانش چلډرن اکېډمي واکمن او د خېبر گروپ آف سکولز سرمشر دی.

د سوشل مېډیا په دې زیرک دور کې ښاغلی دانش دنړۍ په گوټ گوټ کې د خپلو لکونو مټینانو زړونو ته رسېدلی دی. خلکو خوښ کړی دی، منلی دی او قدرولی یې دی. ددغې لویه وچه داده چې دده قلم د ولس د کړمو، ستونزو او کشالو په زړه پورې روماني رنگ کې ترجماني کړې ده. د غرخني دانش د ژبې سادګۍ، خوږوالي او سوچه والي، د محاورې او روزمرې چورت د وضاحت په ډګر دده شاعري نادره کړې ده. د لهجې شوخی، بې ساختګۍ او د بیان کوتلي سپېڅلي انداز او رنگ یې بلاغت ته وده ورکړې ده، ځکه ښاغلی بخت زاده دانش د پښتو د نوي کهول په شاعرانو کې اڅېړندلی، پېژندلی او وتلی شاعر یادېږي. دنیا دده شعر ته حیرانه ده او زه دده د شاعرۍ سره سره حافظې او یاداشتونو ته هم حیران یم. الله پاک دې یې نور هم برکتی کړي. آمین

ایاسین یوسفزی

جنیرمین رحمان بابا جنیر پښتو څانګه

اسلامیه کالج پوهنتون، پېښور

نېټه ۲۸/اکتوبر ۲۰۱۸ء

میمن خرنوبه ټولن

جلال آباد: اسحاقزي مارکېټ لاندې پور ، لومړی دوکان
0321-9895621 | 03005981425 | 0788529194 | 0773535420

